

MARIBORSKI VEČERNIK JUTRA

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Ogla-
se sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Vstajenje

Prazniki vsebujejo globoko simboliko. Tudi Velika noč, Misel prerojenja, vstajenja je izražena v blagovesti velikonočnih praznikov. Zvonovi oznanjujejo zmago duha nad tvarjo, prerojenega življenja nad trohno, pomladi nad zimo.

Vstajenje duha, misli. V našem slovenskem življenju je svobodoumni polet duha in misli moral skozi težke preizkušnje. Tlačile in stiskale so ga znane struje, ki bi z nadvlado prostomiselnosti izgubile svojo oblast in veljavo ne samo v duhovnem področju, ampak tudi v posvetnosti materialnih dobrin ter prednosti. Trubar, Prešeren, Levstik, Simon Gregorčič, Aškerc, Ivan Tavčar, Ivan Cankar, vsi ti in še drugi so morali preizkušati grenki pelin duhovnega, kulturnega mračništva, janzenizma, neverjetne ozkosrčnosti, ultramontanske reakcionarnosti. Pa so zmagali in so tako veliki, da jih nekatere reklamirajo zase, celo oni, ki so jih svojčas kamenjali in zasramovali. Ta kulturni boj, izzvan po temnih, reakcijskih silah, se je porazno končal za one, ki so ga netili in razpihovali. Svobodna misel se je zmagovito razprostrla nad našo kulturno torišče.

Mračne sile so segle tudi na druga področja, zlasti na politično področje. Ivan Sušteršič je najtipičnejši predstavnik te črne dobe v naši politični zgodovini. Učitelje so premeščali, uradnike odstavljali, družinske očete so metali na cesto. In vendar bi bilo krivično pripisovati vse to osebi dr. Sušteršiča, ker je treba vse to, kar se je takrat dogajalo in kar je tja do zadnjih dveh let skoraj popolnoma tonilo v pozabo, bolj kakor z njegovo osebo spraviti v nujno zvezo s sistemom, ki mu je verno služil in z bolj ali manj vidnimi ekspanziji tega sistema, ki so v prašumskem sadizmu uničevali eksistence družinskih očetov samo radi tega, ker so bili napredno ter prostomiselno orientirani.

Pa je v vseh dobah in zemljah svobodna misel, polet duha ter prostomiselnost svobodoumno končno vendarle z močnimi učinki na razvoj človeštva zmagovala. Tudi grmade, natezalnice, niso bile dovolj močne. Misel je doživljala končno svoje vstajenje. Duh se je vzpenjal do svoje pravice, prostomiselnosti do vekotrajne veljave. Takšni so zakoni narave. Kdor misli, da je mogoče uravnavati razvojne možnosti po milji volji, je v hudi blodnji in zmoti. Takšne zmote povzročajo potem tudi na drugi strani reakcije. Padajoči evharistični križi širom Slovenije so pojav, ki daje misliti. Požiganje domačij kot posledica političnega maščevanja predstavlja svojevrstne odmeve iz naše sedanje dušljive atmosfere.

Nacionalni, napredni, prostomiselni Slovenci, težko preizkušeni, toda neuklonljivi, bodo obhajali letošnji praznik Vstajenja s čvrstim verovanjem: tudi svobodna misel, duh pravega rodoljubja bosta končno doživela svoje Vstajenje iz temnih, mračnih sil, ki so legle na našo ljubljeno in trpečo domovino. Doživela bosta svoje triumfalno vstajenje prav tako, kakor je Krist resnično vstal iz groba k novemu življenju.

V tem duhu pozdravljamo vse napredne in nacionalne obmejne Slovence želeč jim vesele velikonočne praznike. Obenem pa naj gre naš velikonočni pogled tja v naše Primorje, ki naj ob sklenjenih prijateljskih sporazumih med Jugoslavijo ter Italijo ter brez bridkih razočaranj doživi čimprej svoje vstajenje iz dosedanjih muk.

Razpust laških iredentističnih organizacij

Kulturna avtonomija za primorske Slovence!

SPLIT, 27. marca. V krogih tukašnje italijanske kolonije so razširjene vesti, da bo v najkrajšem času prišlo v zvezi s sklenitvijo prijateljske pogodbe med Italijo in Jugoslavijo do razpusta laških iredentističnih društev, ki so doslej usmerjale svoje delovanje na Jugoslavijo predvsem na Dalmacijo. Tako bodo po teh informacijah že prihodnje dni razpuščena društva »Pro Dalmazia«, »Mare nostro« ter »Arditi di Dalmazia«. V Zadru izhajajoči dnevnik »San Marco«, ki je bil glavni organ teh društev, naglašajo kljub temu, da bo v Beogradu sklenjen sporazum rodil velike koristi, iz istih krogov se doznava, da bodo primorski Slovenci ter Hrvati deležni kulturne avtonomije, vendar te vesti še niso potrjene. Vsaj »vstaši« z dr. Pavličem vred so dobili izgonska povelja. Zatrjuje pa se, da se bo vprašanje jugoslov. jezika v cerkvi rešilo v najkrajšem času, dočim bo glede ureditve našega jezika v šolah preteklo še precej časa.

Sokolski velikonočni pozdrav!

Komaj dvajset let je za nami Golgota našega naroda, preko katere je moral krvaveč iz tisočerihih ran, žrtvujoč sebe in vse ter doprinesajoč brezprimerne žrtve, da je mogel premagati v najtežji borbi svoje zgodovinske smrti, ki mu je bila od sovražnikov namenjena, in doživeti veliko vstajenje svobodne Jugoslavije.

Velika sodnica človeštva mu je te bridke ure naložila za preizkušnjo njegove življenjske sposobnosti in prestal jo je zmagovito, ker je bil nanjo z vsem svojim bitjem pripravljen.

Velike vztrajnosti, desetletnega truda, polnega pripravljanja vsakega posameznika in celote ter neizmerne, vsepožrtvalne ljubezni do lastne svobode in vere vase je bilo treba, da je zrušil suženjske okove in si priboril svojo državno samostojnost, akoravno žal ne za vse člane svoje jugoslovanske družine.

Veliki Tyršev evangelij bratstva, svobode in enakosti ga je nad petdeset let dvigal iz mrtvila, razplamteval v njem zavest pravice do svobode in dolžnosti do borbe zanje, in prižgal v njem vero v samega sebe, da se je v požaru vojne razplamtela do neba in ga v velikem zanosu vodila k zmagi.

Kakor da bi bili pozabili na vse to in da je pred vstajenjem bila Golgota in pred osvobojenjem krvava borba na življenje in smrt, smo stopili v svobodo, ko bi bil pred nami en sam večni velikonočni praznik.

Življenje pa ne pozna praznika, komaj dovolj trenutni odpočitek za novo ustvarjanje in borbo za obstanek, medtem ko počitek pomenja zastoj in prinaša pogubo, zato se tudi nad nami zastoj bridko maščuje.

Radi malih vsakdanjih skrbi in želja, smo le preveč pozabljali izgraditi našo svobodo in utrditi našo državo.

Ime naroda, države, barve naših praporov, vse, kar je imelo za nas vseh v težkih dneh borbe globoko vsebino in nam je bilo v srcih čisto in nedotakljivo ter vsem enako drago, je postalo predmet nezasišanih strankarskih borb, bojno geslo partizanov, ki so ga potencialno v blato in ga, medtem, ko je bilo prej predmet najčistejše, ljubezni in zvestobe, spremeni v predmet in geslo medsebojnega sovraštva.

Slovenstvo, ki je končno zunanji izraz za kulturno samobitnost našega naroda, ki si je tekom stoletij to samobitnost iz sebe ustvaril, je postalo bojno geslo mnogim za borbo proti jugoslovenstvu, ki je ravnotako pravilni izraz dejanske višje skupnosti vseh nas Južnih Slovanov in nasprotno.

K temu se družijo in se križajo stranke in stranke, gospodarskega, socialnega in verskega obeležja, ki v medsebojni borbi za prvenstvo in nadvlado same najbolj gazijo v blato vsakdanosti, kar je lepega

in res vsebinskega v njih.

Razbit na majhne drobce, začenja narod, ki je pričakoval vse kaj drugega, nujno čutiti, da je prava vsebina vseh teh borb je grda materialnost, želja po oblasti in gromadenju dobrin življenja v rokah malih skupin na škodo celokupnosti, ter postaja apatičen in nezadovoljen, ter izgublja smisel vse ono, kar je za njega res življenjskega pomena. Njegova splošna in nacionalna morala obupno pada in v težkih dneh, ki jih je prinesla vedno večja gospodarska in socialna kriza, zgublja tla pod nogami.

Tudi ta Golgota našem narodu ni bila prihranjena, in nevarnost je, da me bo niti ona, ki jo pripravljajo pohlep sovražne tujine njegovi državni celokupnosti in ki grozi utopati mu zopet vse to, kar mu je priborila kri stotisočev žrtev.

Sokolstvo ne sme v teh težkih trenutkih, ki jih preživlja domovina, narod in država, stati ob strani, ko je toliko doprineslo za osvobodjenje in ko je prevzelo nase dolžnost, da bo narodu učitelj in vodnik, da se bo borilo vsem na čelu za pravo svobodo, enakost in bratstvo vseh in celokupne domovine!

To je tudi njegova naloga in dolžnost, ki mu jo nalaga Tyršev evangelij in lastna preteklost.

Izven in nad vsemi strankami stoječ, zamore in mora ravno Sokolstvo dvigniti zopet palo moralo na višino, prebuditi propadajočo nacionalno zavest in dvigniti narod iz omrtvelosti in zagrenjenosti k samozavesti, da se bo v teh težkih časih znašel in se združil v mogočno skupnost, ter dvigniti njegovo borbenost in dati ji pravo smer in cilj.

Ako pa hoče to doseči, mora Sokolstvo dvigniti najprej svoje pripadnike, vzginiti jih s trdno toda bratsko roko v prave, samozavestne, največje požrtvovalnosti sposobne Sokole, ki bodo sami po duši in značaju čisti, prekaljeni v sokolskih šol in telesno utrjeni v sokolskih telovadnicah tudi sposobni za borbo in žrtvovanje, ki ga velika naloga od njih zahteva.

Življenje ničesar ne daruje in zgovina se ne dela za debatami in gesli, temveč v borbi, posameznika in narodov, v kateri zmagaja, napreduje in obstane le tisti, ki je zdrav, boljši in močnejši.

Bratje in sestre! Naj nam bo to geslo našega vstajenja! Vredno je napora vseh naših sil! Zato na delo, vsak posameznik naj bo na svojem mestu, za vsako žrtev sposoben in pripravljen, ne za osebno čast in korist, temveč za našo Sokolsko stvar, za dobrobit in svobodo vsakega posameznega člana našega naroda, domovine in države, da prinesemo svojemu mlademu Kralju ob njegovi polnoletnosti v dar res svobodno, združeno in srečno Jugoslovono v nezmagljivi Jugoslaviji!

Dr. S. F.

Vesele in prijetne praznike želita vsem naročnikom, čitateljem ter inserentom uredništvo in uprava »Večernika«

Požigi in politika

Mnogo se v naših političnih krogih razpravlja o zanimivih ugotovljenjih v senatu glede pojavov požigov iz politične maščevalnosti. V okviru razpravljanja o proračunu notranjega ministrstva je namreč notranji minister dr. Korošec v svojem ekspoziciji med drugim navajal:

»V dravski banovini je bilo mnogo zlonamernih požigov, več pa iz koristoljublja. Požigi iz politične maščevalnosti so del tistega področja, ki ga imenujem teror od spodaj. Sami po sebi je razumljivo, da ne moremo statistično pokazati vseh primerov in načinov političnega terorja. Toda statistika, ki z njo razpolagamo, je pomembna. Lanj je bilo zlonamernih uničevanj tako n. pr. sekcija vinogradov in sadnih dreves, razbijanja oken, požigov itd. samo 95 primerov. Čeprav to število ni eksorbitantno in škoda ni velika, je v intencijah kraljevske vlade, da prav tako kakor terorju od zgoraj nasprotuje tudi terorju od spodaj. Politična nestrpnost, ki gre tako daleč, da ljudje požigajo in uničujejo, ni zdrav pojav in ne dela časti nobeni politični struji.«

V tukašnjem tedniku Jugoslovanske radikalne zajednice beremo:

Požigi iz političnega maščevanja. Od zadnjih občinskih volitev so po Zalogu in sploh po ljubljanski okolici na delu požigalci, ki se maščujejo z ognjem nad pristajši JRZ. Od 21. septembra t. l. do danes so doživeli v Zalogu že šest političnih požigov. Najnovejši iz maščevanja podtaknjen ogenj je upelnil poselniku Mirku Gradiškemu v Zalogu 30.000 Din vredni kozolec.

Vemo pa tudi za druge slučaje, ko je zadeva povsem drugačna. Stik teh dogodkov sega kakor povzemamo po »Jutru« na ono torišče, ki se je razjasnjevalo ob priliki obširne debate v senatu, tako da je senator dr. Kramer upravičeno ugotovil, da je sedanja politična taktika stvorila v Sloveniji položaj, ki ga je treba globoko obzlovati. Nikdar še ni bilo v naših krajih toliko politične mržnje kakor pod sedanjim režimom. Sovražstvo je prodrlo do zadnje hiše in zadnje vasi. Doživljamo krvave spopade, zahrbtnje napade, dogajajo se atentati in požigi na poslopih političnih nasprotnikov. Zalosten dokaz hude moralne krize v Sloveniji nudi najbolj podiranje takozvanih evharističnih križev. Slovensko ljudstvo je pahnjeno v neko krizo, ki se ne da primerjati niti z dogodki za Sušteršičevega vladanja. Do vsega tega je privedla kratkovidna politika, ki je postavila alternativo Rim ali Moskva in ki proglašala za moskovskega eksponenta in plačanca vsakogar, ki noče klerikalizma. Ta postopek je precej značilen za slovenski klerikalizem, ki je v prvih vojnih letih izdajal po zive svojim zaupnikom, naj prijavljajo oblastem »srbofile« in naj pazijo, kdo čita nacionalne liste. Vedeti pa je treba: Mnogo je pri nas ljudi, ki niso ne za Rim, ne za Moskvo, temveč edino za Jugoslavijo!

Stenice

In drugi mrčes ki Vas nadleguje v Vaših stanovanjih uničuje

Desinsekcijski odd. MP Orožnova ul. 2/1, Maribor

Jamčimo za diskretnost in uspeh

Pomladno vstajenje

Po tratah zvončki pozvanjajo
in kličejo v življenje;
in z belim nam cvetjem oznanjajo,
da je končano trpljenje.

Po drevju ptičke prepevajo,
se vesele pomladi,
in v praznično se odevajo
vsj gostje na naši livadi.

Če ptičke in cvetke to čutijo
in jim vesel je obraz,
ko prerojenje zaslužio —
radujem se z njimi še jaz.

Janko Furlan.

Ob novi pesmi

En sam sončni nasmeh in čmerikavo megleno nebo se zasveti kot nabrušen dragulj, da se lahko vidiš v njem. Zemlja srka židano voljo in v njenih odrevenelih grudih se nekaj zgane in zdrhti. Nemo kuje večno tajna kovačnica mimo naše volje in želje; kuje klitje, barvo in vonj ter snuje ono enostavno žitje, predpisano drobni črvičku in bilki in samoza-vestni kroni stvarstva — človeku. Orač ji proži s pritajeno, a toliko globljo molitvijo svoje sodelovanje. S prvo brazdo se je ukradla vanj vera v novo življenje, ki so mu jo bile mračne misli skoro docela pregnale.

Novo življenje nad njim, okrog njega in v njem.

»Hiii — hoot!«

Že tretjič je opoldne izpregei, danes pa si je temeljito obrisal pot, spolzel s pogledom po razorani njivi, tri. Štirikrat zavilitel bič nad mokrima konjema in pogljal.

Hiii!»

Jata ptičev s prvega poleta se je splasena umaknila in zvedavo ogledovala ravan v prvem dehtanju; čas je, da se spuste na brazde po svoj delež, uzakonjen v stvarstvu.

Ob potoku sanja mlad par, ves prevzet od razigranega žuborenja.

Ej, kako nagaja, šepče in vabi! Pesem poje, šegavo in sanjavo, polno hrepenenja in nikdar izpete pesmi obnavljanja. Z njim tekmuje gruča otročadi, enaka pisanemu cvetju iz zatišja, kamor se vsa opraskana prerije skozi goste grmičje. Kdo se upa preceniti njih šopke in butare nabreklih vej in zelenja?!

Pa jih zvodi citronček, ki se je še ves zaspan in omočen zgubil med nje. Citronček med citrončki, ki neugnano beže po stezah. Kam — kod — čemu? To niso njih vprašanja, ker se njih cesta spenja le proti soncu.

Samo vaš je, neugnanci, pisani Vuzem!

Pa je vendar tudi stavec obrnil hrbet zapečku, kamor ga je bila že pred leti potisnila nepisana postava. Te dni bi rad zalučal palico daleč, daleč in oddrsal čez sosednje gorice. Kako rad bi zravnal hrbet, prislonil levico k uvelim ustam, potisnil klobuk na tilnik in zaukal tako krepko, da bi odjeknilo do vseh koč, kjer je le utrinek sreče, samo danes in še nekaj trenutkov, in bi reklo gospodinje v belih predpesnikih ob ognjišču: »Eh, pa je le lepo in srečno, če je zaplula dobra volja celo v starega Slemenca! Da bi le vedno ostalo tako!«

Saj se mora smehljati tudi stari Slemenec, če pa je ena in ista pesem, nema ali glasna od vsepovsod: iz loga in s trate, z meha in iz vseh src. Kako bi se ne odzval blagodejnemu poljubu sonca in pil iz široko razpete čaše opojnosti ti, krona stvarstva, ko pa poje slavo celo neznačajna mušica in ne ve plašna ptica s kakim in kolikim glasom bi izrazila čim večjo in lepšo zahvalnico!

Božja volja... sonce... vstajenje... življenje.

Vsem in vsemu?

Skupina mlade rasti, najjačje in dolo-

sunek! Kaj bi se varal v siromaštvu, ki te je že vsega zamrežilo in te oropalo mladosti! Potlači, ti rečem, sicer se tibo prevara še bolj rogala!

Skupina se je zakrohotala. Oj, kakšen glas, boli pretresljiv od najtežjega plakanja!

»Saj ni moja, ni naša krivda, če ni v

Vstajenje

Solnce se je zmagovito vozilo po nebu — in palilo, ko za stavo. Kmetje so hiteli spravljati seno, da bodo gotovi predno dozoriijo ržene njive, kajti tudi njim je delil Helios svoje zlate žarke z radodarnimi rokami.

Tudi pri nas smo imeli kosce. Kosili smo na obširni senožeti, ki meji na eno stran na gozd. — Hitela sem doma v kuhinji s kosilom, ko nenadoma prisopihala vanjo pastir Francelj. Preluknjan klobuk, skozi katerega mu je navadno gledal šop razmršenih črnih kuštrov, je z veliko važnostjo in opreznostjo položil na mizo. — Kaj vidim! Na mahu je položeni deset drobnih, belih rjavo pikčastih jajčec. Razjezim se! Kje je ta falot že zopet stikal za ptičjimi gnezdi? A on mi razlaga z gestami umazanih rok, z obrazom, marogastim od borovnic, s prebrisanimi očmi in belimi zobmi, da so jih našli kosci na senožeti, da bi jih sicer pojedla vrana in da mu je celo oče naročil, naj jih nese domov.

K sreči smo imeli ravno kokoš, ki je niso niti temna klet niti mokre kopeli, v katere jo je namakal brat, kadarkoli jo je našel na gnezdu, moglo pripraviti do tega, da bi nehala kokat. Sedaj nam je prišla ravno prav za ta eksperiment. Z ljubeznijo je sprejela jajca, s skrbjo sedela na njih in srdito kavsala okrog sebe, če se ji je kdo približal, da pogleda,

nas mladostne smelosti, če ni sanj in pesmi!

»Če ni — pa pokaži krivca, da te spravimo takoj na varno!«

»Ho, ho, ho... ha, ha, ha!« se je jedko zasmejala družba.

Tudi to je bil jok.

Spustili so se na cesto, ki so se je bali, ker so bili tudi tamkaj v napotje celo najbolj pravičnim sodnikom. Trojica za silo oblečenih otrok je hitela s šopki v rokah proti mestu.

»Kam, otroci?« so jih vprašali.

Odgovorile so velike oči, ki so strmele vanje. Najmlajši od fantov je počepnil pred najmanjšega, izvlekel iz nedrij malo oljčno vejico in mu jo vtaknil v šopek.

»Na jo, otrok, ki ne poznaš še kletve in prevare!« Obrnjen proti tovarišem pa je dostavil: »Samo v ta svet bi se rad vrnil.«

Takrat je brnelo v ožarjen večer:

»Zveličar naš je vstal...«

Vsi so se spogledali in obstali.

Najmlajši je mrmral sam sebi: »A nad našo zemljo je mrak in v naših dušah mrak. Kdaj boš, Zveličar, pregnal to strašno temo in krivico. Kdaj dahnil gor-koto tudi v duše brezdomcev?«

Obrisali so si solze.

Čene za pogumno pot v življenje, se je umaknila v preksončje. V njenem malomarnem pogledu je upor in v molku grožnja. Mrko oko rije po neposredni bližini in stisnjene ustnice se ne ganejo.

Kaj ji je, mladi rasti, da ne čuti sončne pesmi?

Le eden od družbe zapoje sam sebi, tiho in odsotno pesem tega dne.

»Molči in ne obujaj, kar se ne vrne! Nikdar — ali čuješ?« se oglasi najmlajši.

»Ko pa ne morem...«

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

»Moreš ali ne, a potlači še ta zadnji

Za pomlad

ELBEO
nogavice

prinaša

BUDEFELDT - GOSPOSKA

bodo, ko bo dosti topla, da se bodo, ne-
vajene mraza in pomanjkanja, same mo-
gle preživljati. Solnce je dan za dnem
postajalo gorkejšo in kmalu je zacvetel
dren po grmovju in zafran po travnikih.
Za cvetno nedeljo se je oglasila kukavi-
ca, radostno pozdravljena, s hrepenjem
pričakovana. In kuku-kuku se je gla-
silo od jutra do večera. Vse ptičice so
že pripravljale male domke in kramljale
o bodočem zarodu. Lastavice so priletele
in ščebetaje obletavale in ogledovale lan-
sko gnezdo na senčniku hlevske svetil-
ke. V jutrih pa so na suhi veji stare hru-
ške pred hlevom veselo žvrgoleč prepe-
vale. Tudi v jerebičjih srčkih sta se za-
čela buditi nemir in hrepenenje.

Velikonočno nedeljo so bile črešnje že
vse v cvetju kot mlade neveste. In ta-
krat smo izpustili jerebičke na polje —
v svobodo.

Veselo ščebetajoč so hitele po poljskem
kolovozu in dalje med njive. Takoj so
se pa tudi razdelili na dva para, le en
jerebek je ostal sam. Kakor hitro se je
približal kakšni samički, ga je njegov tek-
mec spodil od nje. Tako je begal ubož-
ček čez njive in polja od para do para.
Nikjer sprejet, povsod spoden, se je dru-
gi dan vrnil siromaček domov, na dvo-
rišče. Žalosten je hodil poslej s kokošmi,
in še bolj otožno je poslušal ob večerih
svatovske klice svojih srečnih bratcev.
Ali k njim na polje se ni vrnil. Pri pu-
kah je sedel navadno na kakšnem parob-
ku in žalostno klical svoj čirik-čirik.

Nekega večera pa se ni vrnil z njimi.
Mislili smo, da si je našel družico. Bilo
je takrat na našem polju malo jerebic in
so se sparale že preje, predno so naše
jerebičke prišle v svobodo. Zato je bila
stvar tako težavna. Bilj smo veseli, mi-
sleč, da je vendarle tudi naš ubogi jere-
bek našel srečo. — Toda že čez par dni
smo se prepričali, da je bilo naše upanje
goljufivo. Na vrtu smo našli na starem
štoru perutničko in mali nožici, vseokrog
pa je bilo razmetano njegovo ubogo, rja-
vo perjčje.

Požrešni skobec je pojedel vse, njego-
vo lepo, malo glavico, ki jo je zadnji čas
tako otožno povešal in njegovo drobno
srcece, z vso tugo in hrepenenjem nje-
govim. — Ostal je po njem le tožen spo-
min.

Kulturni listek

Ob 100letnici Jan Kollarjeve »Literar-
ne slovanske vzajemnosti«. S predava-
njem univ. profesorja dr. Václava Buria-
na iz Ljubljane o Jan Kollarjevi slov-
anski vzajemnosti se je marib. Ljudska uni-
verza oddolžila spominu velikega češko-
slovaškega pesnika Jana Kollarja ob 100-
letnici njegovega dela o slovanski vza-
jemnosti. V uvodnih besedah je predsed-
nik Ljudske univerze g. inž. Kukovec
povdaril pomembnost dobe slovanske pe-
sniške trojice Puškina, Mickiewicza in
Jan Kollarja, ko so med slovanskimi na-
rodi (Rusi, Poljaki in Čehi) vzniknili
možje propovedniki, ki so oznanjali mi-
sijo slovanskih narodov. Predavanje univ.
prof. dr. Buriana bi lahko razdelili v dva
dela in sicer: 1. pesniška formulacija slo-
vanske misli, ideja, ki vodi od ljube Mi-
ne do slovanstva in človečanstva, to je
pesniško ali abstraktno pojmovanje in
formuliranje vseslovanstva (kolarizem!); 2. praktična formulacija slovanske ideje

in to z ozirom na druge takratne formu-
lacije in modifikacije slovanske ideje
(poljski mesianizem, rusko slovanofilstvo).
To je program, ki ga je formuliral Kollar
ravno pred 100 leti. Sredstva za odstra-
nitev nesloge med Slovani je iskati po
Kollarjevem prepričanju samo v prosveti
in združenju literaturi ter spoznavanju in
zblizanju vseh Slovanov. To je bila za-
misel, zasnovana v duhu romantike. V
izvedbi samostojne pesniške formulacije
se je pokazal Kollar kot Vseslovan, tako
da moremo označiti njegovo pesniško
formulacijo kot »kolarizem«. Tudi iz nje-
govih pridig diha ta ideja vseslovanstva.
Predavatelj je zatem prešel na drugi del
njegove teme, ki zadeva spis »Literarna
slovanska vzajemnost« (1837). Tu je Kol-
lar predelal koncepcijo »Slavine hčeri«,
ozirajoč se pri tem na slovansko sodob-
nost in formuliral slovansko vzajemnost
na praktični podlagi. To formulacijo je
Kollar poslal Rusom, Poljakom, Čehom,
Srbom in Hrvatom z namenom, da bi
jih prevedli v svojih časopisih. Popoln
uspeh je dosegel Kollar pri južnih Slova-

nih (prevod Teodora Pavlovič 1835). Do-
živeli smo tedaj izdajo Kollarjeve raz-
prave o slovanski vzajemnosti najprej v
srbsčini, medtem ko je izšla v češčini
šele leto kasneje (1836). V letu 1837 izide
razprava, formulirana v 19 točkah v nem-
ščini. Dokaz aktualnosti te brošure je po-
polna razprodaja po dveh letih. Ta spis
je najbolj proslavil Kollarjevo ime po
vsem svetu. V duhu nacionalnih, kultur-
nih prizadevanj naj bi tesno sodelovali
Rusi, Poljaki, Čehoslovaki in Ilirci. Kol-
lar je določil štiri glavne jezike, to je ru-
ščino, češčino, poljščino in ilirščino.
Ostale jezike pa je smatral samo za
poddialekte. S tem je hotel Kollar
preprečiti jezikovno literarno in kulturno
drobljenje. Iz te formulacije je fiksiral
nadaljnji postulat: vsak inteligenten
Slovan mora obvladati vse te štiri
jezike. Zanimiva je Kollarjeva paralela,
ki pravi: Kdor zna vse jezike, ta je naj-
bolji Slovan, kdor najbolj vzajemni, ta
bodi pesnik! Kollar je zlasti povdarjal
obvezno slovansko solidarnost predvsem
med narodi. Važno je tudi to, da ni

Sokolstvo

Ob 30 letnici Sokola Maribor - Matica

V letu 1907, v času najtežjih narodnih borb v Mariboru, nečuvane pritiska in zatiranja, se je peščica odločnih in neustrašnih mož združila v Sokolsko družino in zasadila prapor borbe za pravice in svobodo svojega naroda v tem iz seznama nacionalnih postojank že izbrisanim središču Slovenskih gor in Dravske doline.

Vztrajnost in resnična borbenost, združena z ljubeznijo za sokolsko stvar, je tej sokolski ednici dajala dovolj moči, da je vzdržala, napredovala in vključila vsem nasiljem pridobivala v letih trde preizkušnje. V usodnih dneh odločitve je dokazala z borbenostjo in sokolsko požrtvovalnostjo v zadostni meri svojo pravico do obstoja in pravico Maribora do svobode.

V poletu prvih povojnih let je prelepo število sokolskih edinic zrastle iz Sokola Maribor po celi bližnji in širši okolici in danes je tisočerm pripadnikov teh edinic in vsej narodni in državni meji prava matica zraven onih tisočev, ki so šli skozi njegove telovadnice.

Kljub temu še danes, ko slavi trideseto obletnico svojega obstoja, in ko ima »sokolikateri, morda komaj pred par leti iz njega nastala nova Sokolska edinica, svoj lastni dom, mora Sokol Matica pošiljati svoje telovadeče članstvo in mladino v goste po najetih telovadnicah, v katerih li ne more nuditi tega, kar bi prava telesna vzgoja zahtevala.

Radi tega in pa radi nacionalnih potreb Maribora, kot obmejnega, še vedno ogroženega drugega središča našega rodu, se je Sokol Matica sedaj, ko proslavlja svojo tridesetletnico, odločil, da si postavi lasten dom, ki bo obenem simbol in središče nacionalnega Maribora, žarišče jugoslovenske državne misli in zbira-

lišče vseh, v katerih gori resnična volja, da ta prelepi košček naše zemlje doseže čim višji napredek v smislu sokolskih načel in ostane svobodna, krepka trdnjava jugoslovenske domovine.

Ker se stika tridesetletnica društva s pričetkom Petrove petletke, je postavitev Sokolskega doma obenem glavna točka v programu proslave petletke.

Sokol Matica je tudi dolžan to storiti v hvaležnost svojim ustanoviteljem, v dokaz svoje življenjske volje in sile, v korist in čast domovine in države, predvsem pa iz dolžnosti do svojega telovadečega članstva in mladine, da ji bo mogel nuditi res vsestransko možnost čim popolnejše telesne in duhovne vzgoje in zadostiti njeni potrebi po zračnih, svetlih in higijensko neoporečnih telovadnih prostorih.

Število članstva, ugled društva, nacionalna važnost Maribora zahtevajo, da bo di ta naš bodoči Sokolski dom čim veličastnejši, v ponos Sokolstva in prava nacionalna trdnjava.

Težka je ta naloga, ogromno bo dela za njeno uresničitev, do skrajnih mej bo treba požrtvovalnosti v delu in, zlasti za današnje čase, težkih gmotnih žrtev sokolskih pripadnikov in vse javnosti. Vendar je potreba nad vse nujna in nimamo druge izbire, ko da se s pravo sokolsko odločnostjo vržemo na delo.

Zato Vi vsi, sestre in bratje, na delo, da dokažemo, da je v nas vseh dovolj zavesti dolžnosti, dovolj ljubezni in požrtvovalnosti za sokolsko stvar in za našo mladino in da hočemo tudi mi ob se verni mej korakati, kakor to dela ostalo jugoslovensko sokolstvo v zadnjih dneh, kljub nasprotnikom, z vedno večjo odločnostjo in borbenostjo. — Starosta.

On ne

pozna zobobola...

Prijeto poživilo: Kalodont vodo za usta! Koncentrirane sestavine, izborna razkuževalno sredstvo, varčna v uporabi.

Ker je pravočasno spoznal nevarnost zobnega kamna, neznosne bolečine, izpadanje zob. On je začel pravočasno uporabljati pravo sredstvo: redno čiščenje zob s »Sargovim KALODONTOM proti zobnemu kamnu«. Sargov KALODONT je edina zobna pasta v Jugoslaviji, ki vsebuje sulfidicid-oleat dra Bräunlich. S čiščenjem se odstrani polegoma zobni kamen — povzročitelj mnogih obolenj zob — in prepreči njegovo ponovno tvorjenje.

SARGOV

KALODONT
PROTI ZOBNEMU KAMNU

Razžaljen.

A: »Vam je torej teta umrla. Moje odkritosrdno sožalje!«

B: »Čemu? Kaj mislite, da mi res ni ničesar zapustila?«

Spomnite se CMD!

šenih zadevah interveniral, ni pa držal obljube in je vse te skrivnosti pripovedoval vsem svojim znanim prijateljem in prijateljicam. Francozi, zlasti Parižani, tem njenim izpovedbam ne verjamejo mnogo, ker je skoro neverjetno, da bi se mož diplomat, visoko naobraženi Chambrun spuščal v take čenče senzacij polne dame, kakor je baš gospa Fontagne.

Pariška publika, ki je navajena na senzacionalne procese, bo imela spet priložnost uživati nad potekom te razprave. Toda ali so to res samo čenče? Ali so zares samo čenče vse ono, kar se šušlja in namiguje o misterioznem ljubavnem razmerju lepe in spretno francoske žurnalistke? Preveč konkretne in prezanimive se zdi jo vse te čenče, da ne bi bile resnične.

Kauče, naslonjače in vse tapetniške izdelke izdeluje solidno in najceneje
Novak, Koroška 8

Zahtevajte ponudbe

H O H N E R
najboljših harmonik na svetu

V. WEIXL, MARIBOR

Opozorilo!

Sporočamo, da Meško Hinko, Maribor, ni naš zastopnik; zato nima pravice sprejemati novih ponudb niti kasirati na naš račun.

KARITAS, Ljubljana, palača Vzemne zavarovalnice. 1512

KARITAS, Maribor, Orožnova ul. 8.

Gostilna pri »Lipi« Radvanje tel. 23-30.

Mater, učite svoje otroke, da zjutraj, zvečer in po vsaki jedi čistijo svoje zobe z zobno pasto Sargov Kalodont. Otroci Vam bodo za to hvaležni, ko odrastejo, ker si bodo ohranili zdrave, trdne in lepe zobe.

Obiščite velikonočni spored v Veliki kavarni, popoldanska in večerna predstava.

Lutkovni oder Sokola I. Deca. Na velikonočni ponedeljek vsi v kadetnico. Igrali bomo »Trojčke iz Damaska«. Pirhe, oranže in zajčke bomo žrebali! Zdravo!

Pevsko društvo »Kobanci« priredijo dne 29. III. 1937. popo. ob 16. (4.) uri v dvorani g. Doplerja, v Selnici ob Dr. koncert narodnih pesmi. Vsi prijatelji petja se uljudno vabijo.

Ljubezen, politika in čenče

Cudna ozadja pariškega atentata

Na pariškem severnem kolodvoru smo. Modri ekspresni vlak Paris — Bruselj — Antwerpen — Amsterdam čaka na odhod. Poleg spalnega voza stoji starejši gospod s svojo gospo in prijatelji. Je to bivši francoski rimski poslanik grof pl. Chambrun. Mlada, elegantno oblečena dama se nerazgovorno spreha po peronu sem in tja. V trenutku, ko namerava vstopiti poslanik v spalni voz, se dama približa vagonu, izvele iz svoje ročne torbice revolver veli-

kega kalibra in ga nameri proti poslaniku. Srečnemu slučaju je pripisati, da strel pri prvem pritisku petelina ni izprožil, ker bi sicer postal poslanik nedvomno žrtev atentatorke. Lažje ranjenega poslanika so odpremili v bolnišnico, elegantno damo pa aretirali in jo odvedli v zapore.

Peuple«, kjer je vršila službo poročevalke v francoskem parlamentu. Mnogi pariški časopisi so priobčevali na 2. strani svojih izdaj takozvane »Echos«. V teh podlistkih, ki niso bili daljši od 10—20 vrstic, so se objavljale vse diplomatske čenče v izklesani obliki. Gospa Fontagne je bila

Najboljši avstrijskoštajerski klub v Mariboru!

Dvodnevno gostovanje SK KAPFENBERGA v okvirju velikonočnega mednarodnega nogometnega turnirja

V nedeljo 28. marca ob 15. uri: ISSK Maribor : SK Železničar ob 16:30: SK Kapfenberg : SK Rapid

V ponedeljek 29. marca ob 15. uri: premaganca ob 16:30 zmagovalca prvega dne

Vse tekme bodo na Rapidovem igrišču ob vsakem vremenu!

Pri zasliševanju je atentatorica izjavila sledeče: »Maščevala sem se. Chambrun mi je marsikaj obljubil, ni pa držal obljube. Radi tega ga sicer nisem hotela umoriti. Moj namen je bil samo opozoriti s tem svetovno javnost.«

Kdo je atentatorica? 30 let stara, nastop in obraz prave Francozinje 20. stoletja. Okusno oblečena in uvedena v vse spretosti in skrivnosti družabnega in političnega življenja. Za seboj ima kaj pestro življenje. Je hčerka slikarja Corabocufa. Ko je bila še mlada, se je poročila z g. de Fontagne, ki ni posedoval ničesar izveniši dobrih zvez in naslova. Ker pa pomenijo dobre zveze v današnji dobi zelo mnogo, si je gospa Fontagne izbrala svojo poroko kot sredstvo za vse svoje poznejše dogodivščine. Ni minilo mnogo časa, ko je dobila bogatega mecen, ki ji je omo gočil nastavitve pri nekem pariškem gledališču. Več gospodov iz visoke družbe se je že takrat zanimalo za malo igralko, ki jo je radi tega začela obdelovati časopisna kritika. Odtod je šla njena pot v prvovrstne nočne lokale. Na ta način je postala slavna. Ločila se je od svojega moža. Z dobrimi zvezami, ki jih je imela, se je dokopala v uredništvo lista »L' Ami du

takrat v elementu. Kretala se je v parlamentnem poslopu in za njegovimi kulisami z vsemi prednostmi lepe žene. Vedela je n. pr. kje je zajtrkoval notranji minister, kje se oblači žena tega ali onega odstopivšega diplomata in kdo je vzrok, da se senator Y tako divje obnaša. Za svoje delo je gospa Fontagne zahtevala mnogo preveč. Bila je užaljena, ker je ni nekoč povabil zunanji minister Laval k diplomatskemu dineju. Na Quai d'Orsay je vpri zorila pravcato rabuko, bila pa je vseeno postavljena pred vrata. V »Figaru« je priobčevala precej časa mondene kronike in je nato odšla v Italijo.

V deželi temperamenta je naletela na mnogo oboževalcev in prijateljev do najvišjih vrhov državne uprave. Svoje vtise je objavljala v listih »Daily Mail« in »Tribune des Nations«. Mlada žurnalistka se je podala k tamkajšnjemu francoskemu poslaniku Chambrunu, ga zaprosila za razne intervencije in mu ob tej priliki zapupala razne skrivnosti salonov in spalnih sob. Tako dospemo torej do pravega vzroka njenega atentata. Gospa Fontagne je imela stike do najvišjih vrhov italijanske diplomacije in trdi danes, da ji je grof Chambrun obljubil, da bo v vseh napro-

Nacionalni Maribor

mora dobiti svoj Sokolski dom prispevajte brez izjeme vsi!

določil izmed štirih glavnih slovanskih jezikov nobenega kot splošno slovanskega. Kljub kulturnemu in literarnemu Kollarjevemu programu je evidentno, da se za tem skrivajo tudi politični cilji. Če upoštevamo, da je Kollar v burni marčni dobi klical vse Slovane pod eno zastavo, je s tem že posegel na politično področje. Kollarjeve napake opravičuje romantična doba, v kateri je živel Kollar v svojem občutenem vseslovanstvu. Šel je nekoliko predaleč, ko je hotel iz vseh Slovanov napraviti — slaviste. Kollarjeva slovanska vzajemnost je še danes aktualna. Kollarjeva vzajemnost nam je spodbuden primer, recept naše vzajemnosti, ki čaka na realizacijo. Kollar je za vse Slovane še vedno sodoben in zasluži, da se oklenemo njegove dediščine, ker nas čaka še velika bodočnost.

NAJLEPŠE POMLADANSKE POVRŠNIKE in OBLEKE

kupite najugodnejše pri

FRANCU CVERLINU, Gosposka ulica 32

Mariborske in okoliške novice

Posestva gredo iz rok v roke. Stavbena in kreditna zadruga »Zadružni dom« je prodala dr. Hermannu Krausu hišo na Slomškovem trgu 6 za 600.000 Din. Franc. Ana in Friderika Pregelj so kupili od Antona Englerja hišo v Gozdni ulici 9 za 95.000 dinarjev. Franc Kolman je prodal dr. Hermini Bedjaničevi hišo in parcelo v Linhartovi ulici 17 za 140.000 dinarjev.

Smrtna kosa. V splošni bolnišnici je umrl v Mariboru splošno znani trgovski zastopnik Alojzij Macun, star 55 let. Vrlj ranjki, mož dobričina, bo trajno živel v blagem spominu pri vseh, ki so ga poznali. V častiljivi starosti 83 let je preminil v Cvetlični ulici 33 zasebnik in posestnik Ivan Reicher. Žalujemo naše tople sočutje!

Z NOVIM LUKSUS-EKSPRESOM

v Nizzo - Montecarlo - Menton - Benetke, ital. in franc. Riviera in Dolomiti 10.-21. aprila Din 2.800.—
Prijava do 1. aprila

„PUTNIK“ - MARIBOR - CELJE

Ljudska univerza opozarja ponovno na izredno lepo glasbeno prireditev našega odličnega skladatelja in pianista L. M. Škerjancja iz Ljubljane v petek 2. aprila v velikih kazinskih dvorani. Kot odlični poznavalec francoske glasbe bo tolmačil na klavirju in tudi v besedi novejši francoske komponiste. Na sporedu so sledeče kompozicije: Cl. Debussy: Suite bergamasque, G. Faure: Dva nočna, D. d. Severac: Kopalke v solcu in Cerdana, D. Milhaud: Saudades de Brazil, M. Ravel: Valčki (1-8), M. F. Gaillard: Suite anglaise.

Krstna predstava na Teznu. Naši marljivi sokolski diletantje vprizorijo izvirno dramo v petih slikah »Ko umira sreča...«, ki jo je napisal br. Rebolj Hinko. Je to prva vprizoritev te drame, ki je zelo efektivna in nam slika usodo četvorice mladih ljudi, ki vsak po svoje doživljajo svojo dramo življenja. — Svečana krstna predstava bo v soboto dne 3. aprila ob 20. uri zvečer, ponovitev igre pa v nedeljo 4. aprila ob 3. uri popoldne. Režira avtor br. Rebolj, sodelujejo pa najboljši moči dramatičnega odseka Sok. društva. Vabimo že danes vse naklonjeno občinstvo, da poseti to predstavo, posebno še, ker je čisti dobiček namenjena za gradnjo Sokolskega doma na Teznu. Zdravo!

Na velikonočno nedeljo in ponedeljek dopoldanski in večerni

KONCERT

Sobe od 20.— do 30.— Din.
Sprejem abonente!

Hotel Mariborski dvor

V »Grajski kleti« v soboto in praznik koncert, godba jazz s sodelovanjem znane tenorista g. Davidovića.

Velikonočni snegec. Danes dopoldne je pričel maletavati moker snegec. Mariborskim dilcarjem in dilceram se je zasmelajo lice. Smu-u-kec?!

Preko 64 milijonov dinarjev znašajo dobitki predstoječega 34. kola drž. razredne loterije, katero zrebanje bo 14. in 15. aprila t. l. Glavni dobiček 2 milijona dinarjev. Že s četrtinsko srečko lahko zadenejo 500.000 Din. Cenjene čitatelje opozarjamo na prilogo glavne kolekture drž. razredne loterije A. Rein in drug Zagreb, Gajeva ul. 8, in Ilica 15, ki je bila priložena današnji nakladi. Dolgoletno vzorno in nadvse korektno ter solidno poslovanje te kolekture je nedvomno vsej naši javnosti znano tudi mi našim čitateljem tople priporočamo.

R. Lotz Maribor, Kralja Petra trg tel. 28-50, bencinska črpalka na trgu, čist bencin in mešanica, razna olja odprta in v originalnih kantah, kompresor gratis. Vse za automobile in motorna kolesa. Glavno zastopstvo N. S. U.

Prileglo se Vam bo za praznike pred jedjo ali po jedi izborni **Bock ali ležak pivo**, katero dobite vedno sveže v restavraciji Union. Tudi prvovrstna vina — posebno muškati silvanec letnik 1932. Priporočila se restavrat.

Radi praznikov izide prihodnja številka »Večernika« v torek dne 30. t. m.

Kino

Kino Union. Soboto ob 20.30 prekrasni film »Princesa Dagmar«. (Dekliški inter-nat) Angela Saloker, Atila Hörbiger.

Vabilo na redni občni zbor Društva jug-državnih in samoupravnih upokoencev v Mariboru, ki se vrši v nedeljo, dne 11. aprila ob 9. uri dop v Narodnem domu v Mariboru s sledečim sporedom: 1. Poročila društvenih funkcionarjev in sklepanje o razrešnici; 2. volitev 1 odb. namestn.; 3. sprememba pravilnika posmrtnin. skla-da; 4. Sklepanje o došlih predlogih in pri-tožbah članov. Oboje je treba društvene-mu odboru javiti pisмено najmanj 8 dni pred občnim zborom; 5. slučajnosti. — Odbor.

Sokolsko društvo Maribor I. Samo še osem dni nas loči od naše telovadne aka-demije. Gotovo bode med najlepšimi toč-kamj »Mornar«, v kateri se vadi deca pod marljivim vodstvom brata Grosa. Tudi naši deci gre vsa hvaležnost, da se tako pridno učijo. Vidi se, da je naša deca res v sokolskem duhu vzgojena in je pono-sna, da zahaja v »Tyrševe« telovadnice, saj ima tudi naše društvo težko nalogo, ki jo mora izvršiti v Petrovi petletki! Radi tega naj velja, da nas pri naši aka-demiji v čim večjem številu obiščete. S tem boste nagradili naše delo in trud, našemu večno nezadovoljenemu blagajni-ku pa okrepili blagajno! Vsi, ki z nami čutite, podprite nas v petem okraju in pri-dite v soboto 3. aprila ob 20. uri v telo-vadnico inž. podoficirske šole! Zdravo!

Nočno lekarniško službo imata od danes naprej Vidmarjeva lekarna na Glav-nem trgu in Savostova lekarna na Kra-lja Petra trgu.

Kako bo z vremenom. Dunajska vre-menska napoved pravi: Vremenske mot-uje z viharji, padec temperature, potem sneg tudi v zmernih nižinah, še dalje spremenljivo in nezanesljivo vreme.

Obešenec na jablani. V Prosenjokovcih so našli na jablani pred hišo obešenega 52letnega posestnika Janeza Molnarja. Šel je v prostovoljno smrt.

Žrtev — samomor učiteljice? Mura je pri Srednji Bistrici naplavila truplo učiteljice Doroteje Školarisove, ki je bila zaposlena na osnovni šoli v Tišini. V teku je preiskava, ali je šla Školarisova prosto voljno v smrt, ali pa je postala žrtev ne-sreče.

V vinjenosti ubil človeka. Pred malim kazenskim senatom mariborskega okrož-nega sodišča se je moral danes dopoldne zagovarjati 48letni delavec Konrad Zvajkar iz Partinje, ki ga je državni tožilec obtožil, da je dne 8. januarja 1937 v Partinju večkrat udaril s planko delavca Albina Senekoviča po glavi tako, da mu je razbil glavo ter je Senekovič na po-sledicah smrtonosnih poškodb umrl. Tra-gični dogodek se je pripetil ob priliki kuhanja žganja pri nekem posestniku v Partinju, ko sta bila pokojni in obtože-ni Zvajkar močno vinjena. Zvajkar se za-govarja, da je bil tako vinjen, in da se ne spominja več, kako je prišlo do uso-depolnega dogodka. Razprava ob času poročila še traja.

K številnim nepojasnjenim vlomom in tatvinam v zadnjem času v Mariboru razglašajo in opozarja predstojništvo me-sne policije v Mariboru: »Dezinteresi-ranost s strani občinstva se opaža skoraj pri vsakem kaznivem dejanju, izvr-šenem po neznanem storilcu. Vedno se najdejo priče, ki izjavljajo poizvedujo-čim policijskim organom, da so slišale in videle to in ono, da pa se za zadevo niso podrobneje brigale, ker pri tem ni-so niti izdaleka mislile na kakršnokoli kaznivo dejanje. Res je, da utegnejo biti tudi poznejše navedbe očitvecev o opa-zovanih mnogokrat zelo važne in vča-sih celo odločilne za nadaljnjo preiskavo. Toda koliko bolj uspešne bi bile, če bi javnost takoj, čim opazi ali ugotovi kaj sumljivega ali nenavadnega, pa najsibo to v notranjosti ali zunanosti poslopja, o tem obvestila najbližnjega policijske-ga stražnika ali po možnosti telefonično najbližjo policijsko stražnico. Rajonsko službo vršeči policijski organi ne morejo nadzorovati notranjih prostorov po-sameznih poslopij in so ravno pri kazni-vih dejanjih, ki se zgodijo na hišah, na-

vezani zgolj na navedbe strank in drugih v poslopiju zaposlenih oseb. Obvestitev policijskih organov se mora izvršiti pra-včasno in to takoj po zaznanju sumlj-i-vih znakov in sledov, ker je sicer uspeh v večini slučajev negativen. Tudi bi naj hišni gospodarji, hišniki in stranke gle-dali na to, da se po notranjosti hiše ne po-tikajo različni tipi in berači, ki si navad-no le sondirajo teren za izvrševanje kaz-njivih dejanj, predvsem vlomov in tat-vin. Posebno pred zapiranjem vežnih vrat zvečer naj bi se hišniki prepričali, da-li se ni kdo prikradel v hišo ter mor-da skril v kleti, drvarnici ali na pod-strešju. Baš sedaj med prazniki je toza-devna natančnost še prav posebno po-trebna, kjer se nahajajo trgovski in po-slovni lokali. Predstojništvo mestne po-licije opozarja radi tega vse hišne last-nike, da v lastnem interesu ukrepejo, kar smatrajo za potrebno, da bode nj-hova imovinska varnost, kolikor mogoče zaščiten. Delo policije je samo v tem slučaju uspešno in bo kos svojim nalo-gam, ako lahko računa na pomoč in so-delovanje občinstva, pri pobijanju krimi-nalitete in odkrivanju zločincev. Policija se v svoji stalni borbi proti zločincem ne more odreči temu sodelovanju, občinstvo samo pa mora biti tudi toliko zavedno, da podpira javno-varnostne organe pri vršenju njihove službe. Le v medseboj-nem složnem delu so uspehi zajamčeni.»

Življenjsko srečo

Vam prinaša

Bežjakova sreča

Preskrbite si nemudoma zaželjeno srečko v kovačnici sreče in glavni kolekturi državne razredne loterije, bančni poslovalnici Bežjak v Ma-riboru, Gosposka ulica 25, kjer je bila nedavno kupljena srečka, ki je zadela dva milijona!

Novo kolo se prične 14. aprila 1937

NARODNO GLEDALIŠČE.

Nedelja, 28. marca ob 15. uri: »Dežela smehljaja«. **Znižane cene.** Ob 20. uri: »Sveta Ivana«. **Premiera.**

Ponedeljek, 29. marca ob 15. uri: »DR«. **Znižane cene.** Ob 20. uri: »Rdeči nageljni«.

PTUJSKO GLEDALIŠČE.

Petek, 2. aprila ob 20. uri: »DR«. **Gosto-vanje »Narodnega gledališča« iz Maribo-ra.**

Športna gibanja

NOGOMETNI PRVAK AVSTRIJSKE ŠTAJERSKE V MARIBORU.

Po daljšem presledku bo za velikonočne praznike gostoval v Mariboru avstrijski klub, in sicer prvak avstrijske Štajerske - SK Kapfenberg. Kakor smo že poročali je SK Kapfenberg dosegel proti vodilnim dunajskim profesionalnim nogometnim klubom lepe uspehe, kar nedvomno pri-ča o kvaliteti enajstorce. Gostje bodo nastopili v Mariboru v najmočnejši po-stavi ter se pričakuje, da bodo demon-strirali lep nogomet. Prvi dan bodo go-stje nastopili proti SK Rapidu, dočim bo-da v ponedeljek igrali proti zmagovalcu iz tekme ISSK Maribor:SK Železničar. Sploh bo velikonočni nogomet zelo za-nimiv, saj bodo nastopili vodilni klubi mariborske skupine LNP. Razpored tur-nirja je takole: V nedeljo ob 15.30 ISSK Maribor:SK Železničar in ob 17. SK Kapfenberg:SK Rapid, v ponedeljek ob 15.30 premaganci, nato pa zmagovalci prvega dne. Tekme bodo na Razporedem igrišču in sicer ob vsakem vremenu.

Daruite za azilni sklad PRLI

Zadnje telefonične vesti

OBNOVLJENA TROZVEZA FRANCIJA, ANGLIJA, BELGIJA.

BRUSELJ, 27. marca. V dobro pouče-nih krogih zatrjujejo, da je belgijskemu kralju Leopoldu III. uspelo, da izposluje-jo pri britanski vladi vsa nevtiraliteta jamstva. V smislu informacij so se ob tej priliki ustvarile osnove za nov pakt treh, ki naj bi združeval Francijo, An-glijo in Belgijo kot nadomestilo za po-renski pakt.

PRESELITEV PREVALSKEGA SREZA V DRAVOGRAD.

LJUBLJANA, 27. marca. V smislu sporočila banske uprave bo z 31. marcem ukinjeno sresko načelstvo na Prevaljah, ki bo pričelo poslovati s 1. aprilom v Dravogradu.

NOVA KATALONSKA VLADA.

BARCELONA, 27. marca. Prezident katalonske generalidad Companys je iz-javil po večerajšnji seji, da je nastala v katalonski vladi kriza med zmernim kri-lom generalidad in anarho komunistično skupino veliko nasprotij in je Companys dal aretirati več voditeljev delavskih strokovnih zvez. Nova vlada, katere se stava še ni znana, bo imenovana jutri.

Študentske novice

Četrtek po praznikih dne 1. aprila bo v naši Ljudski univerzi v okviru rednega občnega zbora te prepotrebne in koristne kulturne ustanove zaključno pre-davanje, ki ga ima novinar dr. F. r. V a t o-vec. Govoril bo o svinčenem vzdušju nad Evropo in grozotah bodoče vojne. Silno zanimive, številne slike!

Ptujske novice

Prejeli smo s prošnjo za objavo: Te dni ste prinesli dopis iz Ptujja s podpisom »Meščani in davkoplačevalci!« Dopis ob-ravnava razširjenje dravske ulice. Ptuj-čani že znamo, da je projektiran nov dr-žavni dravski most, ki se bo začel v kratkem času staviti na čisto drugem me-stu, kakor stoji sedanji, radi česar se bo promet skozi Dravsko ulico razbremenil, ali pa popolnoma ustavil. Pisec navede-nega dopisa pravi, da ovira »bajta« v Dravski ulici promet in zasmraja ves park, ker se v tej bajti nahaja mehanična delavnica. Pripominjamo, da mehanične delavnice ne zasmrajajo ravno mesta Ptuj-ja, ker se iste nahajajo tudi po drugih uli-cah. Vemo pa, da je bil lastnik te delav-nice g. Simonič že za časa Avstrije dr-žavni mojster za popravila in izdelovanje motorjev, zato »smrdi« ta delavnica le po specialistu za motorje, katerega »smrada« seveda ne more vsakdo prenesti. Ravno v tej »bajti« si je izbral stanovanje sam g. ravnatelj mestne uprave, kar bi bilo dokaz, da ta bajta ne smrdi. Sploh bi v Ptuj dosti manjše smrdelo, če bi s podi-ranjem in uničevanjem že obstoječih stavb in dobrin počakati tako dolgo, da bodo v mestni upravi sedeli ljudje, ki jih bodo meščani in davkoplačevalci sami izvolili, ker bodo šele ti za različna podiranja mestnih hiš itd. pooblaščen. Meščani, davkoplačevalci.

Večer smeha in obilne zabave bo za ptujsko občinstvo prihodnje gostovanje mariborskega gledališča v petek, dne 2. aprila. Gostje prinašajo topot sijajno Nu-šičevo komedijo »DR«, ki je radi svoje aktualne satire največ igrani komad »po vseh jugoslovanskih odrih. Nabavite si vstopnice! Režija je Kovičeva, vodilno vlogo bogataša Cvijeveča igra Gorinšek.

Poljčanske novice

Znani Živkov septet nastopi v Poljča-nah. Že sloviti in priljubljeni septet bra-tov Živkov (Avgust, Lojze, Janko, Sre-čko, Vinko in Albin Živko ter Logar Fra-njo, koncertira na Velikonočni ponedeljek z izbranih sporedom duhovnih, umetnih in narodnih pesni v Poljčanah. Septet je kakor znano z velikimi uspehi nastopil že v vseh večjih krajih naše banovine.

V vsako slovensko hišo **Večernik**!

DON JUAN

63

»Prav nerada te pustim odtod. Uvidevam pa vsebolj, da ne bo kmalu moja hiša prav nič pripravna za to, da te lahko pred svetom skrijem. Gospa Glinarjeva mi je namreč pravkar dejala, da je najela sosednjo vilo, ki je čisto blizu tvojih oken. Novi ruski občudovalec si gotovo ne bo mogel kaj, da ji ne bi sledil semkaj na Prinčevski otok. Sama mi je pripovedovala o intimnostih z nekim knezom Voroncovom.«

Vera nekaj časa ni vedela, kaj bi odgovorila. Vsa osupla je stala pred Katinko in zadrževala dih. Končno je spregovorila:

»Nameravaš tudi pri sebi gostoljubno sprejeti moje rojake?«

»Nikakor. Ne bi hotela izpostavljati Hermione raznim nevarnostim. Je še mlada, pa ima še čas za doživljanje raznih

razočaranj, kakor sem jih jaz.«

»Kaj, še nisi opazila, da ljubi tega Rowlanda?«

Katinka je ostrmelala. Angležev ni marala. Sovražila jih je. In Anglež bi bil njen zet...?

»Nemogoče. Takšen človek brez posebnih zunanjih odlik in posebnih duševnih talentov naj bi si bil pridobil Hermiono? Skoro ne morem verjeti. S čim bi si bil mogel ta pustj Anglež prisvojiti mlado srce?«

»Hermiona ni strastne prirode, kakor si ti. Tudi ni tajajoča še kakor jaz. Čvrsto stoji na podlagi svojih načel in nazorov, čvrsto držeč v roki merilo, po katerem presoja moralno vrednost moža, predno si ga izbere za prijatelja. Hladna, suha strumnost tega Angleža jo prevzema bolj kakor še tako blesteča združ-

nost lepote in duha pri kakšnem kočljivo nezanesljivem značaju.«

»Če je temu res tako, jo morem samo pomilovati, kajti niti oče, niti sorodniki njene matere ji ne bodo dovolili, da se poroči z možem, ki ni njene vere.«

»Kar govoriš, me zelo preseneča,« je vzkliknila Vera. »Kaj praviš, tvoj mož, ta neodločni, kolebajoči znanstvenik, bi mogel resno nasprotnosti željam svoje hčerke? Skoro si ne morem tega misliti.«

»Jaz pa tebe ne razumem. Kako naj moj mož nasprotuje pričakovanjem svoje cerkve, javnemu mnenju s tem, da ustreže željam svoje hčerke?«

Že je hotela gospa Rancova nekaj odgovoriti. Toda medtem sta se obe dami že približali hiši. Pred njima se je nenadno pojavil — Zagloba. Rancova se je takoj umaknila stran ter je pustila Andrikosovo in Zaglobo v razgovoru.

Medtem pa je Zagloba že spregovoril, obrnjen proti gospe Andrikosovi, svoji prejšnji gospodarici:

»Zagloba je ves srečen, da zopet vidi svojo pravo gospodarico.«

»Upam, da se ti ne godi slabo pri Glinarjevih.«

»Da, nova gospodarica je z menoj tako dobra, skoro predobra, Zagloba pa je len kakor pes. Ona pa je vedno zadovoljna. Toda Zagloba ne bo nikdar pozabil svoje dobrotne, ki mu je rešila življenje. Če želite, lahko tistega suhega Angleža zopet pošene v morje, da si bo dobro zapomnil. Samo recite, pa boste videli.«

»Kaj mi pripoveduješ Zagloba? Ne razumem tvojega govorjenja. Mar si gospoda Rowlanda namenoma pognal v morje?«

»Tisti lepi, mladi Rus na francoskem parniku mi je zatrjeval, da gospa Andrikosova tega Angleža na vso moč sovraži.«

»Zakaj pa bi ga sovražila?«

»Rekel mi je, da ga mrzite radi tega, ker se je izdajal za Hermioninega ženina.«

Pristno ameriško čudo

Deška mesta v Nebraska

Dvanajstletni do sedemnajstletni dečki si gradijo svoje lastno mesto — Župan ima šestnajst let — Prezanimiv vzgojsloven poskus

V Beli hiši v Washingtonu se resno animajo za to stvar in pripravljajo denarna sredstva za gradnjo šestintridesetih »Boys Towns« (deških mest). Eno tako deško mesto, ki naj bo drugim za vzorec, je že zgrajeno v državi Nebraska. Nastalo je po trdem delu mladih ljudi med dvanajstim in sedemnajstim leti. Evo, kakšno je življenje v tem svojvrstnem, zanimivem mestu!

Občinski seja.

Mestni svet Boys Towna ima sejo. Boys Town je naselbina za dvanajst- do sedemnajstletne dečke. Odrasli nimajo tu običajno prav nobenega opravka. Župan, ki je pravkar stopil v sejo dvorano, je točno šestnajst let star, kljub temu pa vrši svojo predsedniško dolžnost odločno in spretno. Napoveduje in opozarja na dnevni red, pojasnjuje vložene predloge in nasvete ter ocenjuje, hvali ali graja poročila, ki jih podajajo posamezni mestni svetniki.

Trinajstletni občinski politiki.

Da ne bo kdo mislil, da gre tu mogoče za šolarje, ki se učijo za življenje ali ki predstavljajo in »igrajo« mestni svet kakor v komediji. Ne! To je prava, pristna mestna uprava, ki mora skrbeti za svojo občino in jo pod odgovornostjo voditi. Samouprava gre tako daleč, da ima celo njihovo sodišče mladoletne člane.

»Zločini«, za koje to sodišče izreka razsodbe, seveda niso tako hudo »pretrajljivi«. Med obtoženci vidimo na primer grešnika, ki si je privoščil nedovoljen šolski dopust, drugi ni izvršil svoje dolžnosti pri gradnji občinskih cest, tretji ni opravil obveznih zidarskih poslov, ampak se je raje zmuznil k ribolovu. Kazen pa le mora biti. Kdor se je pregrešil, ne sme za kazni na primer prihodnji dve ali tri nedelje k nogometnim tekmam. Druga, tudi zelo učinkovita kazni je ta, da sme grešnik sicer iti v kino, kjer pa mora spredaj, neposredno pod razpetim platnom od začetka do konca predstave stati z obrazom proti steni in s »prijetnimi« občutki poslušati vesele tovariše, ki med zadovoljnim, razposajenim smehom sledijo filmu.

Boys Town izdaja svoj list.

Mesto, ki hoče biti res pravo mesto, mora imeti svoj časnik. V Boys Townu izhajajo »Boys Town Times« (»Časi deškega mesta«). Dopisniki, uredniki in celo staveci tega lista so mladoletniki.

»Naš časnik prinaša vse, kar lahko zanima mlade ljudi. Lastni radio nas veže z Washingtonom in z velikimi poročevalskimi uradi v New Yorku in Chicagu. Poročevalski štab našega glasila šteje trenutno dvaindvajset ljudi, s kojimi lahko vse naše uspešno opravljamo.« Tako ponosno govori glavni urednik »Boys Town Times«, ki ima celih sedemnajst let, je pa kljub temu prav spreten in sposoben časnikar in urednik. Ključno skrb za to, da je njegov list res zanimi-

vo in živo pisan.

Mladoletniki kot strokovni učitelji.

Vprašanje pouka je že od prvih začetkov povzročalo deškemu mestu mnogo skrbi. Upoštevati je treba namreč dejstvo, da so morali tudi pouk prevzeti mladoletniki. Moralo je priti do izbire. V vsaki veliki skupnosti bomo vedno našli ljudi, ki so za razne stroke posebno nadarjeni. Ta nadarjenost se pokaže že pri mladih ljudeh. Tako so postali mladoletniki — strokovni učitelji. Uspeh je presenetljiv: izobrazbeno stanje deškega mesta je precej nad povprečnim stanjem ameriških malih mest.

Še v večji meri pride to dejstvo do izraza pri posvetih za izbiro poklica in pri izbiri sami. V deškem mestu dobi namreč dejansko vsakdo tisto mesto, za koje je poleg skupnostnega smisla pokazal pri skupnem delu največ sposobnosti.

Deško mesto je rešitev za mladino.

Kdo pa so prav za prav ti zanimivi prebivalci deškega mesta? — Ali so to nemara sinovi bogatih staršev, ki so prinesli denarja s seboj? — Mogoče mladi

milijonarji, ki so se prostovoljno zapisali takemu življenju? Ne, ne! Še pred par leti se je marsikateri izmed teh dečkov klatil kot zaluščeni potepuh po ameriških deželnih cestah. Nekega dne je začel ameriški pater Flanagan s petimi dečki graditi mesto na zemljišču, koje je neke podedoval. Danes biva tam par sto mladih ljudi, prihajajo pa še venomer novi — zapuščena mladina s ceste, mali klatci, ki se naučijo tukaj reda, discipline in snage.

Vsi veliki in pomembni ameriški može so si v zadnjih desetih letih ogledali Boys Town. Lastnik svetovnega časnškega podjetja, Hearst je po ogledu izrazil tole mnenje: »Če bi imela Amerika par ducevov tako lepo urejenih deških mest, bi v desetih letih ne bilo v Ameriki nobenega zločina več!«

Prav to je najvažnejši in najtehtnejši vzrok, ki je privedel do tega, da so začeli v washingtonski Beli hiši misliti na gradnjo šestintridesetih takih deških mest. Zgled Boys Towna v Nebraska je dokazal, kaj lahko dosežejo mladi ljudje, če se lotijo posla s trdno voljo in nesomajno odločnostjo.

Prav to je najvažnejši in najtehtnejši vzrok, ki je privedel do tega, da so začeli v washingtonski Beli hiši misliti na gradnjo šestintridesetih takih deških mest. Zgled Boys Towna v Nebraska je dokazal, kaj lahko dosežejo mladi ljudje, če se lotijo posla s trdno voljo in nesomajno odločnostjo.

V kraljestvu žene

Vitka linija se umika liniji polnih bokov

Pariške modne salone lahko imenujemo diktatorje vseh modnih novosti, zlasti za ženski svet. Moda se iz leta v leto spreminja. Ko je vse moderno in najmodnejše v vseh oblikah in vzorcih izčrpano, tedaj se vrača moda v pretekla stoletja in išče tam novih vzorcev. Dosedaj je bila v veljavi takozvana »vitka linija«, za bodočo sezono pa prihaja v veljavo moda okroglih bokov in polnih prsi. Pariški modni saloni niso danes več proti takozvani »polni liniji«, temveč ji celo dajejo prednost. Moda iz prejšnjega stoletja prihaja torej ponovno do veljave. Moderne obleke so polne gub in vse to samo radi mode polne linije. Na ta način pridejo tudi dame, ki so bile osrečene z vitko linijo, ponovno do veljave. Z gubami na obleki se vitka linija umetno zakrije in pretvori »vitko« damo v »polno«, vsem zahtevam in paragrafom današnje mode odgovarjajočo zunanjo obliko. One

dame pa, ki imajo dovolj polne boke in prsi, tem ni treba skrivati svojih »napak«. Dama jim je možnost, da z modernimi nagubanimi oblekami svojo doseženo polno linijo čim bolj podkrepijo. Najvidnejši izraz nove mode se odraža zlasti na moderno izdelanih krilik in jopičih, ki omogočajo celo najvitkejši dami, da ustreže zahtevam današnje mode. V modi so raznovrstna ogrinjala, svilen rute in kravate. Takozvani »zpadni modni slog«, ki je bil že dosedaj priljubljen pri kinogledališni publikii v Franciji, je postal vodilni slog današnje, mode ne samo za Francijo, temveč za mnoge države v Evropi. Če mu bo sledil ženski svet — o čemer niti najmanj ne dvomimo — tedaj so lepotne gladovne kure žen za dosego vitke linije že davno za nami. Ženski svet s polno linijo stopa v ospredje, ker mu predpisi mode omogočajo, da pride zopet do veljave.

Svilena nogavica triumfira

Današnji ženski svet posveča veliko pažnjo nogavicam. Zakaj tudi ne, saj so ravno ženske noge izpostavljene tolikim radovednim moškim očem. Ker že sama moda skrbi za to, da pride lepota ženskih nog do izraza, zakaj bi žene ne privoščile moškemu svetu, da se ob njih naslaja. Ker se moški ne more izogniti gledanju ženskih nog, čemu bi potem ženske prikrajševale moški svet za ta užitek.

Svilene nogavice nosi danes vsaka dama. Ni pa bilo vedno tako. Pred stoletji

so smele nositi svilene nogavice samo kraljice. Žene, ki so živele ob času kraljice Elizabete, bodo današnjim ženam prav gotovo zavidale svobodo nošenja svilenih nogavic. Znano je, da je bila n. pr. kraljica Elizabeta še prav posebno navdušena za svilene nogavice. Ni pa privoščila tega luksuza niti svojim sovrstnicam in je nošnjo svilenih nogavic enostavno prepovedala. V tej njeni gesti in kasnejši prepovedi izdelovanja svilenih nogavic je prevladalo očuvanje lepote njenih nog.

Katera izmed današnjih dam si ne želi in ne nosi lepili svilenih nogavic? Tistih tankih in prozornih, ki se elegantno ovijejo noge, tako da včasih ne vemo, ali ima dama na sebi nogavice ali ima obute čevlje kar na boso nogo. Neovrgljivo dejstvo je, da gleda današnji moški svet mnogo bolj na lepe noge kakor na nogavice. Toda naj bo temu tako ali tako, gotovo je le to, da imajo svilene nogavice svojo zgodovino za seboj in da je trajalo mnogo časa, dokler se niso spopolnile do današnje oblike.

Že stari Rimljani so si ovijali noge z nekimi dolgimi trakovi, iz katerih so se pozneje razvile neke vrste nogavice s podplati. Ta rimljanska novotarija je bila prvotno namenjena samo moškim in je dal ravno moški svet pobudo za nogavice, ki so danes najvažnejši sestavni del vsake ženske garderobe. Spočetka so bile nogavice zelo kratke in so se iz leta v leto podaljševale, tako da je nastal iz nizkih nogavic hlačan podoben predmet. Hlače in nogavice so bile združene v enem komadu. V 16. stoletju je nek iznajdljivi Švicar prišel na originalno misel, da plete nogavice iz svilenih niti. Novost, ki je bila namenjena samo višjim slojem, je bila prvi početek svilenih nogavic. Za svilene nogavice so bili navdušeni zlasti Francozi. Prve svilene nogavice so se pojavile v garderobi sestre Henrika II., ki se je poročila z vojvodo Savojskim. Nedolgo zatem je bil izumljen prvi stroj za pletenje nogavic. Iz Francije si je svilena nogavica utirala pot v Anglijo, iz katere jo je pa kmalu izgnala kraljica Elizabeta. Stroj za pletenje svilenih nogavic se je vrnil zopet v Francijo, kjer je izumitelj omogočila Marija Medici neovirano razpečevanje. Kljub temu je pa bila svilena nogavica še vedno luksuzen predmet, ki si ga ni mogla privoščiti prav vsaka dama. V 17. stoletju je izšla v Franciji revija, ki je z vso vehemenco napadala novost svilenih nogavic in jih zasmehovala. Kakor v vsej modi, tako je bila Francija tudi v tem odločujoči činitelj. Nogavice so se spopolnjevale in bile izdelane v vseh mogočih vzorcih ter okrašene z zlatimi in pisanimi nitmi. Ko so dolge nogavice prišle ponovno iz mode, so bile svilene nogavice potisnjene v ozadje. Nedomestile so jih volnene. Šele pred nekako 30 leti so se začele spet uvaževati svilene nogavice. Danes ni na primer med našimi damami nobene več, ki bi trdila, da je svilena nogavica luksuz. Svileni nogavica je danes samo dokaz kulturnega okusa vsake žene in, kar je najvažnejše, ni združena z velikimi izdatki. Svileni nogavica triumfira med sodobnim ženskim svetom.

Naš rod. Izšla je nova številka tega priljubljenega mladinskega mesečnika z bogato, pestro vsebino, ki bo mlade čitatele in čitatelke zelo zanimala. Navedena številka vsebuje med drugim sledeče prispevke: Angelo Cerkovnik — Francina Jopa, Oskar Hudalec — Ubežnik, Lojze Zupanc — Kristus in Sv. Peter v Beli krajini, Lojze Zupanc — Svirec povodnega moža, Fran Roš — Moja mati. Sledijo še druge izredno zanimive rubrike kakor n. pr. Cicibanov rod, Doma in po svetu, Drobne zanimivosti, Za male gospodarije itd. Tudi to številko krasijo lepe in mične risbe ter slike.

Gospodarska socialna vprašanja

„Sladkorne“ žrtve

Gospod urednik! Pred nekaj tedni nas je vaš list opozoril na ceno in konzum sladkorja v naši državi. Ker je sladkor res mnogo več kot naslada in zavzema važno mesto hraniva, sem se zanimal za te-le številke, ki zaslužijo, da jih ponatisnete, da javnost izve za ozadje visoki ceni sladkorja:

V naši državi je osem sladkornih tvornic (Branjin vrh, Crvenka, Čukarica, Čuprija, Novi vrbas, Osijek, Petrovgrad, Stari Sivac), od katerih sta dve (Branjin vrh, Čukarica) državni. Vse te tvornice so kartelirane; ta organizacija regulira proizvodnjo sladkorne pese, sladkorja in cene. Sicer so tvornice samostojna gospodarstva in lastnina onih delničarjev, ki so pri tej ali oni tvornici soudeleženi z gotovim številom delnic. Prav ta sladkorni kartel je monopoliziral notranje tržišče in postal popolni gospodar proizvodnikov sladkorne pese in konzumentov. Pa da se pomudimo pri ceni! Povprečno da 100 kg repe 12¼ kg sladkorja (8 kg repe = 1 kg sladkor). Troški za predelavo repe v sladkor znašajo za 1 kg 2 Din 50 para; v tem je že vračunan dobiček tvorničarja. Naslednji račun pa pove, da se on z običajnim dobičkom ne zadovoljuje: Povprečna nabavna cena za 100 kg sladkorne repe je bila 19.80 Din. Proizvajalec — kmet, ki je to repo prodal, pa mora za kilogram sladkorja plačati 14 Din ali po gornji ceni 70 kg repe.

Kam gre razlika med proizvodnimi troški (2.50 Din) in prodajno ceno (14 Din), torej 11.50 Din? Državi gre na trošarini 8.50 Din, ostalo (3 Din) pa v žep industrijalca. Njegov običajni dobiček je že vstet v proizvodnih troških 2.50 Din za kilogram in znaša najmanj 1 Din. Skupno torej zasluži pri kg 4 Din. Če

smo letos napravili nad 86¼ milijona kg sladkorja in če milostno odbijemo 25 milijonov kilogramov, ki sta jih napravili obe državni tvornici, ostane 61¼ milijonov kg zasebnim gospodarjem, ki so vtaknili v žep 246 milijonov dinarjev.

»Srečen« narod, ki si more privoščiti tak poklon malemu številu bogatinov! V zahvalo za to pa pije narod grenko ali pa s saharinom oslajeno ječmenovko. Tod potuje uboštvo našega naraščaja in tod se uspešno kroje mlade generacije. Pač pa je res, da more priti rešitev samo od spodaj navzgor — iz medsebojnega sporazuma med producenti in konzumenti. Tukaj je hvaležno polje za naše združne organizacije.

Studenški problemi

Studenška občina je v mariborski okolici največja in se tudi najbolj razvija. Že večkrat smo pisali o gradbeni podjetnosti Studenčanov, ki zidajo razmeroma največ. Tukaj so pač mili gradbeni pogoji, ki niso tako strogi, kakor za Maribor. S številom hiš in prebivalstva pa rastejo tudi zahteve. Že na proračunski seji smo videli, da čakajo občino nove naloge, katerim žalibog ni v polni meri kos, zato se morajo nujne zadeve odlašati na »boljše čase«. So to po večini manjše investicije, ki ne gredo niti v stotisoče. Kje je vzrok. Pred vsem je kriva temu davčna šibkost občine. Ako primerjamo Studence, ki imajo 5040 prebivalcev, s katerim koli drugim krajem z istim številom prebivalstva (n. pr. Ptujem ali Mursko Soboto), vidimo, da daleč zaostajajo v vsakem oziru za njim. Če primerjamo število trgovin, gostiln, obrtnikov in slično, vidimo, da jih je v Studenci komaj to-

liko, kakor v kakem trgu, ki ima 1000 prebivalcev. Temu pa je kriva pred vsem neposredna bližina Maribora. Večina Studenčanov naroča in nabavlja svoje potrebščine v Mariboru. Tako podpira baš okolica Maribor in ne obratno, kakor se večkrat trdi. Ako hočemo doseči izboljšanje davčne moči, moramo podpirati predvsem domače obrtnike in trgovce, poleg tega pa gledati, da se razvije v večji meri še industrija (število brezposelnih bi s tem zopet padlo). Kar se zadnje tiče so bili že storjeni potrebni koraki, dosegli so se znatne olajšave pri zidanju tovarniških objektov. Ako bo gradbena podjetnost ostala na tej višini, kakor je bila v zadnjih letih (v letih krize!), bo nastala cela vrsta nujnih vprašanj. Eno izmed glavnih bo gotovo vodovod. Morda bo kdo dvomil češ: naši studenci, po katerih je dobila celo vas ime, nam dajejo dovolj vode. Vemo pa, da ima občina več betoniranih jam za vodo za slučaj ognja, saj ne dajejo vodnjaki dovolj vode. Čim nastopi mala suša, je že polovica vodnjakov »suhih«. Morda porečejo: vodovod stane denarja. Od osvobojenja do danes je bilo zgrajenih preko 300 hiš in vodnjakov. Že sama naprava teh je stala preko 2 milijona dinarjev, popravilo in vzdrževanje ostalih vodnjakov pa tudi najmanj toliko. Skupno je torej 4 milj. din. Mnogo več ne bi stal niti vodovod. Pesimist bo zmajal z glavo. Pred leti so bili tudi proti električni razsvetljavi. Radoveden sem, kdo bi hotel biti danes brez nje? Drugo, kar se nam zdi važno, je skrb za mladino. Plače delavstva silijo vedno bolj k temu, da mora tudi žena, ki je bila nekdaj le v kuhinji, hoditi v tovarno, da skupno z možem skrbita za eksistenco družine. Oče in mati sta v tovarnah, kje pa so otroci? Največkrat jim je dom cesta. Tu so prepuščeni samim sebi in vplivom že pokvarjene mladine. Delikti mladine se množe, občinskemu uradu pa delajo skrbi. Za to mladino bo potrebno preskrbeti vsaj

dnevno zavetišče, kjer se bo mladina pod nadzorstvom lepo vzgajala za dobre državljanke ter občane. Na to je treba že danes misliti.

Jezenske novice

Lep uspeh naših orožnikov. Našim vrlim orožnikom je prišel v roke stari grešnik in prijatelj tujih koles Kozel Mabevž iz Haloz. Kolesa si je prisvojil na Pobrežju, da je ložje vršil svoje tatinske posle v Halozah, kjer je vlomil v vinsko klet nekega posestnika in si privoščil dobro kapljico, kar je prostovoljno priznal pri zaslišanju. Imenovan je že sedel zaradi ropa dve leti in je sploh tuje-mu imetju nevaren tip. Našemu orožništvu vsa čast. — Neznani zlikovci so ponoči od torka na sredo postavili čez Ptujsko cesto nedaleč Pulkove in Jezenove gostilne korita za krmljenje konj in leseno ograjo posestnika Kovačiča pri hiši posestnika Kovačiča in pri hiši posestnika Podlipnika. Orožniška patrula je na srečo opazila ovire in jih pravčasno odstranila ter s tem preprečila nesrečo, ki bi bila za vsak avto neizogibna.

Československo Jihoslovanska Revue. Pravkar je izšla dvojna številka (8—10) pomembne revije, ki vrši važno poslanstvo českoslovaško jugoslovenskega duhovnega in kulturnega zblizanja ter medsebojnega seznanjanja. Tudi ta dvojna številka se odlikuje po številnih aktualnih ter pomembnih razpravah in prispevkih. Uvodno razpravo je napisal ugledni zgodovinar univ. prof. dr. F. Šišić iz Zagreba in sicer o vzniku in splošni karakteristiki ilirskega pokreta.

Ne pozabi naročnine!

Dr. Slavko Teklić-Bohinec:

V spomin 19. Borštniku

Spominjam se ga še prav dobro iz dobe, ko je postal igralec. Prinašal mi je dnevno slaščice. Prva moja pot zjutraj je bila v njegovo sobo in prva moja beseda: »Stric, imaš kaj zame?« Nikdar nisem odhajal od njega praznih rok.

Ko je gostoval v Ljubljani, je stanoval pri sestri, hrano pa je imel pri materi. Imel je navado reči: »Dveh bom pogrešal na svetu: svojega črevliarja, ki mi dela izborne črevlje, in svojo sestro, ki kuha kakor nobena druga.«

V poletju 1919 smo ga pričakovali vsi z veliko radostjo. A že prvo noč ni dobro spal. Zjutraj je potožil sestri, da ga je celo noč nekaj bolelo na levi strani in sicer tako, da je mislil, da bo umrl. Zmenil se vendar ni za to. Šel je kakor pozneje vsako jutro zajutrkovat na Spodnji Rožnik. S seboj je jemal vlogo, ki jo je študiral v Trivolskem gozdu.

K obedu je prihajal med 11. in 12. uro. Vsedel se je vedno na isti prostor. Ko smo se pogovorili o dnevnih novicah, nam je pripovedoval o svojem delu in načrtih. Bil je skrajno miren. Hudil je zelo počasi, zlasti zadnje leto. Smehljaj se je mnogo, smejal redkokdaj, takrat pa do solz. Če ga je spravilo kaj iz ravnovesja, je siknil skozi zaprte zobe z ostrim povdankom: »Vse življenje je humbug.«

Mnogo se je jezil na vojno, češ, da si ni mogel napraviti ves čas ničesar novega in da je imel zelo slabo hrano. Dal si je zato večkrat speči štruco. S štruco kruha in kosom mesa pod pazduho in z vlogo v roki je šel do predmestne gostilne. Tam mu je gostilničarka spekla meso. Štruco je prinesel s seboj, navadno le polovico, ker je druga polovica že spotoma izgnila...

Kjerkoli je bil, je opazoval ljudi, predvsem starce. V družbi z dr. Jožefom Staretom je postajal svojčas čisto pred vodnjakom na Mestnem trgu, kjer se je šopirjal na stopnicah sredi svoje robe originalen starec, branjevec Gašper.

Da, njegov kino! Največ misli in skrbi je imel zanj. Pravil je, da je spisal moderno orestijado in jo vprizoril na Bledu s svojimi kinoigralci. Jezdil je in plezal po skalah v Vintgarju. Rekli smo mu, da se bo še ubil pri tem poslu. Zasmejal se je:

»Najlepše na svetu je umreti za svoj poklic.«

Motivov za kino je iskal vsepovsod. Pri tem se je mnogokrat zatopil, tako da ni vedel, kaj se godi okoli njega. V Zagrebu bi ga povozil nekoč skoro avtomobil, a drugič se mu je vnel dežnik radi padlega cigaretnega ogorka, a ni vedel za to. Vzdrnil se je šele, ko so začeli ljudje vpiti, da gori...

Zadnji motiv si je izbral pri križu pred Klečami. Bilo je 8. sept., ko smo napravili izlet v Kleče. Bil je zelo dobro razporejen. Pri križu pred Klečami je vzradoščen vzkliknil: »Motiv, motiv! Z leve prihaja kočija, z desne prijezdita ona in on. Do pomladi moram dobiti jahalnega konja.«

Pri Avšiču smo zabavljali prav po kranjski šegi čez draginjo. Sestra je rekla šalivo svojemu možu: »Veš kaj, trgovino s kravatami bom začela. Hm, ta bo nesla, še bogata bom!« Resno je pripomnil stric: »Kaj, ti si želiš bogastva? Hočeš milijone? Vporabim te za kino. Izborna misel!«

Domov grede je bil zopet zelo vesel, celo zavriskal je na planem prav po fantovski. Pred svojim najnovejšim motivom pa je dolgo stal in premišljeval...

Zvečer je prišel k nam. Večerjati ni hotel, a prosil je mater za vino. Prepričevala ga je, da ga ne rabi več, on pa jo je objel: »Ljuba moja, prosim te lepo, prinesi ga še, jaz sem strašno žejen!«

Kadar ni igral, je sedel po obedu pri nas do 3. ure. Nato je šel na izprehod in se je vrnil vselej do 6. ure. Povečerjal je, si prižgal cigareto in smo kramljali do 9. ure. K počitku ni šel. Govoril je potem še s sestro in njenim možem, mnogokrat čez enajsto uro v laboratoriju. Ta prostor se mu je najbolj prikupil. Vsak večer je položil palico na pisalno mizo in obesil nanjo klobuk. Sedel je k peči, si vžgal cigareto in pil svoj običajni literček.

Kadar je imel predstavo, je ostal po obedu pri nas do 6. ure. Tedaj je odšel brez večerje. Po prvi predstavi mu je pripravila sestra večerjo v njegovj sobi. — Drugo jutro ji je dejal smehljaje: »Mala, krasno si mi servirala, a če si mislila, da bom pokadil samo 2 cigareti, si se moti-

la. Vse je bilo dobro, le »trača« s teboj mi je manjkalo.«

Zato ga je sestra počakala po drugi predstavi v laboratoriju. Isti popoldan (11. sept.) pa je že močno tožil, da je bolan. Večkrat je vstal, se prijemal za razbeljeno čelo in si zapejal telovnik. Pisal je še neko pismo in se hudoval na ljudi, ki ne razumejo, da je on tu le kot gost in profesor konzervatorija, ne pa kot ravnatelj gledališča. Branili smo mu, da bi šel igrati in ga silili v posteljo. Odločno je odgovoril vselej: »Kaj takega se mi je že večkrat pripetilo, a vsako bolezen forsiram.« Domov je prišel zelo utrujen. Pravil je, da mu v prvem dejanju ni tekla beseda popolnoma gladko, pozneje pa, da je pozabil na vse bolečine. Večerjal je še, vino mu ni teklo več v slast, pač pa je še kadil in spil čašico čaja. V petek (12. sept.) je sicer vstal, a moral je nazaj v posteljo. Htel sem po zdravniku. Zdravila mu niso pomagala. Drugo jutro (13. sept.) je vstal in šel celo k brivcu. Vrnil se je s hudo mrzlico in moral je zopet leči. Zvečer mu je prihajalo zelo slabo. Naganjal je sestro spat, a sreča, da ga ni poslušala. Hotel je namreč vstati, a padel je in se ranil na ušesu, licu in kolenu. Klečečega je našla. Z možem sta ga dvignila in mu hladila rane z obkladki. Mati in sestra sta prebdeli potem vso noč pri njem. Dihal je težko in večkrat je dejal: »Umrli bom.« Z rešilnim vozom ga je morala prepeljati sestra v bolnišnico. Tam so ga zdravili za zlatenico. Dnevno dvakrat, da tudi

trikrat sva ga posečala in zdelo se nam je, da se mu stanje boljša. Ker so zdravniki dognali, da nima malarije, so ga prenesli v ponedeljek (15. sept.) v drugo sobo. Ko sem prišel opoldne k njemu, mi je vesel dejal: »Pravijo, da bom v 14 dneh zdrav, jaz pa mislim, da že v enem tednu. — Povej mi še, če se vidi skozi to okno planine!« Zanikal sem in umolknil je...

Močno sem se razveselil v sredo (17. sept.) Sedeč me je pričakoval in pozdravil z besedami: »Danes greva na vrt. Dovolil mi je zdravnik in tudi kaditi smem.« Sedela sva na bližnji klopi na vrtu. Kadil je prav počasi cigareto in mi naračeval važno: »V ponedeljek mi prinesi »Hlapce«, lahko bom že študiral.« Ob 3. sem ga vodil nazaj. Stopal je tako hitro, da sem ga prosil pri vsakem koraku, naj hodi počasi. Obsedel je na postelji. Sezul sem mu črevlje in odšel. V četrtek (18. sept.) zjutraj je zapazila sestra, da mu je zopet slabše. Popoldne smo ga posetili z materjo. Dihal je zelo težko, govoril zelo malo. V petek je prosila sestra še dr. Slajmerja za pomoč. Zaman, ni je bilo več. Tudi sam se je zavedal tega. Izpraševali smo ga večkrat, če si česa želi. Odgovor vedno isti: »Umrli bi rad.«

V nedeljo (21.) že ni mogel dihati skoro nič, pomagali so mu s kisikom. To je vzele tudi nam slednje upanje. Strašno je še trpel v ponedeljek. V torek dopoldne pa se je začel smrtni boj. Sklepal je roke, oziral se prošeče na razpelo in klical Jezusa na pomoč. Okoli ½12. sva prišla zopet s sestro k njemu. Hropel je težko, a tišje. Pet minut pred dvajseto je še prosil: »Pavla, vode!« Upri je dolg pogled name, potem na sestro Pavlo, sklenil roki, rekoč: »Hvala vama!« Sledil je zadnji boj — boj življenja s smrtjo.

Spomladi 1919. leta je Borštnik napisal scenerijo svojega izbornega, žal edinega filma: »Brišem in sodim«. Pri tej mogočni umetniški ustvaritvi ga je inspiriral klasični zroblem Sofoklove žaloigre »Oedipus rex«. Ta nemi film je bil kmalu po avtorjevi smrti izveden z največjimi uspehi v Zagrebu, Ljubljani, Mariboru itd. V juliju tega leta sva zadnjič obiskala skupaj Bled, Bohinj, Pokljuko, Logarsko dolino, Pohorje, Sv. Križ nad Mariborom in Maribor. 25. septembra 1919, se je Ljubljana na pokopališču Sv. Križa za večno poslovila od Naceta Borštnika najboljšega igralca, ki ga je rodila slovenska zemlja.

Ignacij Borštnik

Mali oglasi

Razno

JEDILNE IN SPALNE SOBE, sperane, politirane, pleskane ter kuhinjske, najmoderneje opreme po najnižjih cenah. Mizarstvo in zaloga pohištva Kompara. Aleksandrova 48

VRTNICE

nizke, visoke, plezalke in poljante v novih vrstah in barvah. Marelice, hruške, modri clematis, vrtni hortenzije, mahonije, tulpe, mesečne jagode ter razne cvetlične in zelenjadne sadike. Vrtinarstvo Jemec, Maribor, Prešernova ulica. 1330

Na velikonočni ponedeljek
KONCERT.
Mras, Studenci. 1520

VSAKA GOSPODINJA,

ki želi biti ponosna na svoje dobro in lepo izdelano perilo, naj se zaveda, da tako izdeluje vsakovrstno perilo, kakor vezenje, entlanje in predtiskanje po izredno nizkih cenah samo
A T E L J E »E V A«
Aleksandrova 45. pritličje. 1530

Cianova vrnitev v Rim

BEOGRAD, 27. marca. Grof Ciano se je davi odpeljal v Rim s štirimotornim letalom. V tukajšnjih krogih se zatriuje, da je pričakovati nadaljnega sporazuma med Italijo, Grčijo in Turčijo. Grof Ciano je izročil znanemu ministru dr. Stojadinoviću italijansko odlikovanje reda sv. Mavricija in Lazarja I. stopnje.

SLAMNIKI

po Din 40.— samo do bele nedelje. Salon »Olga«. 1437
Dva 12 m visoka impregni-rana

DROGOVA

za sušenje perila s komplet-no opremo proda ceneno Anton Macun, Maribor, Gospo-ska 10. 1457

VINO

belo in rdeče. Vinogradništvu Ipač-Reichenberg, Košaki 62. 1489

POSTELJNE ODEJE

v veliki izbiri, lepo in dobro prešite, samo pri A. Stuhec, specialna trgovina, izdelovane post. odej. Stolna 5. 1532

Posebno močno

STARO IN NOVO VINO

od 5 litrov naprej pri Klemenčiču, Sv. Peter. Steklenice se lahko oddajo v Raz-lagovi 11. 1564

Posest

NOVA HIŠA
v Ragozi 63 pri Hočah na prodaj. 1436

PARCELA

v centru, prvovrsten po-ložaj za stanovanjsko hišo s trgovskimi lokali, ugodno naprodaj. Naslov v upravi. 1445

ZEMLJO

dam v najem. Meljska cesta šte. 58. 1488

V Krčevini v bližini Tomšičevega drevoreda na prodaj PARCELA.
Sončna lega. Naslov v upravi. 1494

HIŠO Z VRTOM

prodam na Koroški cesti 106 1495

NOVOZGRADBA

2 sobi, kuhinja, vrt 25.000.— Štiristanovanska vila, novo-zgradba, vrt, 70.000.— Dobrodoča trgovska hiša s trgovino 65.000.— Velika trgovska hiša s trgovino, gostilno, pekarno, 5 orahov zemlje 200.000.— Lepo vinogradno posestvo, 7 orahov, Košaki, 85.000.— Lepa parcela pri parku, 500 m², 65.000 Din. Posredovalnica »Rapid«, Gosposka 28. 1548

STAVBIŠČA

poceni, tudi na obroke, prodam. Pobrežje, Sokolska 23. 1511

PRODAM HIŠO

v Stanko Vrazovi ulici na Pobrežju, dve večji in dve manjši sobi, z gospodarskim poslopjem, električno lučjo, lepim vrtom in brajdami, 9v-tobusna postaja. Naslov v upravi. 1547

VOGALNA PARCELA

500 m² velika, v centru Maribora na prodaj. Vprašati Vrtna 17. 1519

VILA

v Slov. Bistrica šte. 114, visokoprtilična, 4 sobe, 2 kuhinji, parketi, elektr. razsvetljava, 3 kleti, gospodarsko poslopje, cvetlični in zelenjajdi vrt, njivica, odnosno sadonosnik, naprodaj. Poizvedbe daje: Kapun Ivan, slikarski mojster v Slov. Bistrici ali »Ljudska samopomoč« v Mariboru, Grajski trg 7. 1525

Prodaj enodružinsko HIŠO

s 1000 m² zemljišča za Din 26.000.— Informacije: gostilna Hoste, Radvanje. 1537

Nova tristanovanska HIŠA

na prodaj v Studencih. Vprašati pri hišniku Kralja Petra 10. 1559

Sobo odda

Oddam lepo opremljeno, solučno, pritlično SOBO

v novi vili. Naslov v upravi lista. 1515

ODDAM SOBO

v centru z vso oskrbo. Gankarjeva ul. 1-II, desno. 1522

VELIKO SOBO

za tri ali štiri odrasle osebe brez otrok takoj oddam. Faborska ul. 9-I, pri državnem mostu. 1523

OPREMLJENO SOBO

solučno, s posebnim vho-dom, oddam s 1. aprilom. Sritarjeva 42. 1536

DVE OPREMLJENI SOBI

sončni, brez prahu, na zahtevo s kopeljo, oddam s 1. aprilom v najem. Tomšičev drevored, Slomškova ul. 4. 1541

SEPARIRANO SOBO

z eno ali dvema posteljama oddam, Sodna 26. vrata 2. 1542

LEPO OPREMLJENO SOBO

veliko ali malo, v mirnem delu mesta, oddam. Soupora-ba kopalnice. Strohmajerjeva ul. 28, II. nadst., 9. vrata. 1544

OPREMLJENO SOBO

sončno, oddam s 1. aprilom. Tomšičev drevored 20. 1555

VSAKI DAMI MODERN ČEVELJ

BLATNIK

MARIBOR, GOSPOSKA UL. 1
Telefon 25-71, 25-72 1539

JOS. TICHY IN DRUG

Konces. elektrotehnično podjetje. Maribor. Slovenska ul. 16, tel. 27—56. Izpeljuje elektroinstalacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motoriev-lestencev, svetilk, elektroin-stalacijskega blaga po konkurenčnih cenah

POHIŠTVO

lastnega izdelka dobavlja po skrajno zmernih cenah Zalo-ga pohištva združenih mizar-jev, Vetrinjska ulica 22. na-sproti trdnici V. Weizl. 9-I

KUHINJSKE OPRAVE

ter spalnice izdeluje po naj-nizjih cenah; mizarstvo Un-terlechner, Vojašniška ul. 12. Za novoporočence poseben popust. 1025

DAME, GOSPODJE!

Kaj neki premišlujete, kam bi dali v delo vaše kostume, plašče, moške obleke itd. Po najnovejši angleški fazoni garancirano vam ustreže kro-jski salon Avberšek, Mari-bor, Državna c. 24. 1184

Ni boljšega kot
HOLANDSKI MLEČNI KRUH
Pekarna Rakuša, Koroška c. 1218

KROJACI IN ŠIVILJE!

Ravnokr. je izšla krojna knjiga za moška civilna in uniformna oblačila. Ima 200 risb in 216 strani. Dobi se tu di damski krojna knjiga. Za-htevajte prospekt! Knafeli Alojzij, obrtni učitelj, Ljublja-na, Križevniška ul. 1216

ZA POMLADNO SEZONO

ročne torbice, najnovejše v obliki, potni kovčegi v vsa-ki velikosti, nahrbtniki, sport ni pasovi, nogometne žoge itd. Velika izbira, najnižje ce-ne! Ivan Kravos, Aleksan-drova 13. 1255

Če hočete

DOBRO VINO

pititi, morate v gostilno »Pre-šernova klet« priti. Spreje-mam tudi abonente. 1477

VINOTOČ MAKOVEC

Vinski dol, odprtjen. 1487

POZOR! TRAJNI KODRI!

Najnovejši aparat in najboljši kemični preparat je prišel v salon Maly, v hiši zobozdrav-nika dr. Kaca, Aleksandrova c. 22, vhod samo skozi vežo. 1493

HALO!

Kompletna kolesa nemških znamk dobite od Din 460.— naprej pri mehaniku Marjanu Komelu, Košaki. 1497

OBVESTILO.

Naznanjam, da g. Ivan Grč-ko, nadmonter, ni več pri meni zaposlen, ker začne na lastno roko. Josip Hrašnik, inštalater, Kralja Petra trg 9, Maribor. 1518

GOSTILNA »TRIGLAV«

Glavni trg, točji za praznike najboljše ljutomersko vino. Dobra kuhinja. Cenjenim gos-tom želiva vesele praznike gostilničarja Alojz M. Jarc. 1565

HALO!

Prvovrstna dalmatinska vi-na, dalmatinska šunka, paški sir, ob vsakem času sveže morske ribe, vsakovrstna topla in mrzla jedila iz prvovrstne kuhinje v gostilni »Sibenski Osvit«, kjer se spre-jemajo tudi abonenti. Za obil-len obisk se priporoča gostil-ničar Dane Mileta, Franko-panova 11. 1524

TOVARNISKO POSLOPJE

z vodnim pogonom 90 KS, poleg električnega daljavo-da Velenje, v bližini Ljublja-ne, oddaljeno 2 km od po-staje, se odda v najem, ozi-roma išče kompanjona za ustanovitev industrije. Inte-resenti pošljite ponudbe na upravo tega lista pod značko »Nova industrija«. 1528

TRAJNI KODRI

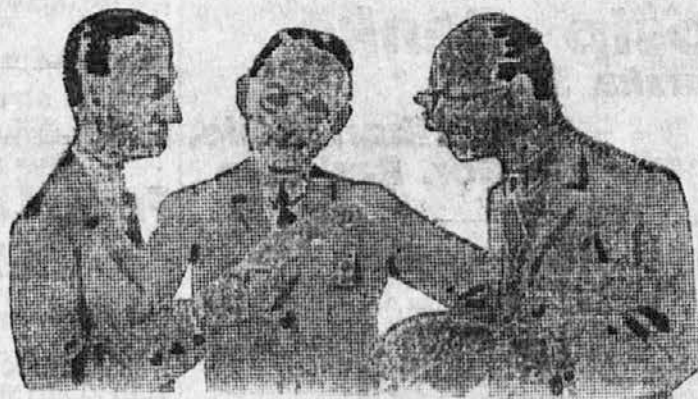
z najnovejšim preparatom, takoj valovj brez vodne. — Oglejte si moje frizure — dnevne kakor večerne — v gledališču. Priporoča se cenj-damam Marica Požar, gleda-liška frizerka, Vetrinjska 11. 1534

GOSTILNA »TRIGLAV«
(Voller). Na velikonočne praznike koncert. Ramšak. 1513

Prodaj

N. S. U. MOTORČEK

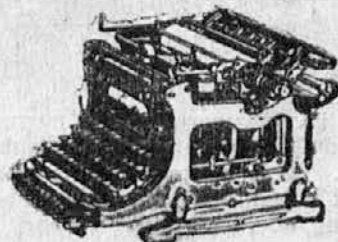
skoraj nov, kompletan z elek-trično lučjo, ceneno na pro-daj. Naslov v upravi lista. 1533

Strokovnjaki so se prepričali, da je pisal-ni stroj

CONTINENTAL

vendarle najboljši.

Samoprodaja: IVAN LEGAT

MARIBOR . Vetrinjska ul. 30 . Telefon 24-34

LJUBLJANA . Prešernova 44 . Telefon 26-36

IZDELOVANJE LIKERJEV, desertnih vin in sirupov, žganičarna

Jakob Rechavec

MARIBOR . GOSPOSKA ULICA 9

Telefon 25-80

Rum, konjak, slivovka, brinjevec, tropinovka, srbska klekovača. Specijaliteta: Grenčak in Wermouth.

Na debelo!

Na drobno!

1. aprila 1937

stopi v veljavo nova banovinska trošarina, katera občutno podraži čevljarske izdelke. Priporočamo Vam, da si oskrbite najdalje do konca tega meseca vsaj za poletje obutev še po nezvišanih cenah.

Kara

Naznanjam cenjenemu občinstvu, da sem poleg svoje že dobro znane radio-trgovine vpeljal tudi prodajo

koles in vse pripadajoče nadomestne dele

Prodajal bom le **kolesa priznanih tvrdk** po zelo ugodnih cenah! Velika izbira! Ugodna plačila!

Prosim oglejte si moje izložbe

RADIO - STARKEL

Maribor, Trg svobode 6 1353

Bonboniera Orient

Po reklamnih cenah velikonočni dar, to so »Orient« specialitete po 1 dinar. Zajčki, jajčka, figure različne, sladke, sveže in za oko mične, torte, kremšnite, močnate jedi, vse to pri »Bonbonieri« za 1 dinar se dobi! Poleg tega še pralineje pri tvrdki tej prodaja se deset dekagramov za 3.— Din dobite z njimi se lahko en teden mastite. Specialni gelle gre tudi na grame deset dekagramov za dva in pol Din se vzame!

Prodajalna: Gosposka 36, Podružnica: Dvorakova 10. 1505

Vesele velikonočne praznike

želi

Josip Benko
Murska Sobota

Maribor, Celie,
Gor. Radgona

Otvoritveno naznanilo!

Naznanjam slavnemu občinstvu, da sem prevzel znano gostilno

„Bela zastava“ v Studencih

katere otvorim na velikonočni ponedeljek popoldne. Za dobro vino in jedila bo vedno preskrbljeno. — Za obilen obisk se priporoča

EDO KARNER

Kupim

ZA 14-KARATNO ZLATO plačam Din 30.— za gram, brilante in srebrni denar po najvišjih cenah. Kupujem zastavljalne liste. M. Ilger-jev sin, Maribor, Gosposka 15. 1236

Kupujem vsakovrstne **ODPADKE** železo, kovine, litine, ter vsakovrstne stroje. Plačujem po najvišjih dnevnih cenah. Justin Gustinčič, Tattenbachova 14. 1474

Kupujem rabljene **Jugoslovanske ZNAMKE** žalne in Petra drugega. Vprašati Vetrinjska 9. 1556

Otroški vozički
v najmodernejši izdelavi

„Wanderer“ pokromana kolesa **motorna kolesa** **šivalni stroji** po zelo nizkih cenah in ugodnih plačilnih pogojih.

FrancLepoša
d. z o. z.
Mar. bor
Aleksandrova cesta 39. 1321

K VELIKONOČNI ŠUNKI **TUDI ZLAHTNO KAPLJICO:** Jeruzalemski muškati silvanec, priznani rizling in najboljši mozlavac. Čez ulico znatni popust pri Senici, Tattenbachova. 1470

Svileno

triko perilo

kombineže, nogavice, moderne usnjene rokavice, moške srajce, lepe kravate itd. vse v veliki izbiri in najnovejši modi

Anton Paš

Maribor, Slovenska 4

Šiviljske in modne potrebnosti. 1344

Stanovanje

SOBO IN KUHNJO oddam s 1. aprilom. Zrkovska c. 37. 1540

SOBO IN KUHNJO oddam. Vprašati krojaštvo, Slomškov trg 14. 1550

V našem

TRGOVINO na prometni točki takoj oddam radi odhoda k vojakom. Dopise na upravo pod »Priložnost«. 1557

Službo dobi

Sprejemmo samostojno **KUHARICO** katera zna opravljati tudi vsa hišna dela, k trem osebam. Naslov v upravi »Večernika«. 1471

PRAKTIKANTINJA začetnica za pisarno veletrgovine se išče. Zahteva se popolno obvladanie hrvatskega jezika v govoru in pisanju. Če obvlada tudi slovenski ali nemški jezik, ima prednost. Ponudbe v hrvatskem jeziku na upravo lista pod značko »F. K. L. marca 1937«. 1521

MLINARJA samostojnega, pridnega, sprejem takoj. Ponudbe poslati na upravo tega lista pod »Valjčni mline«. 1528

DVA VINOGRADNIKA **DELAVCA** dobila službo. Zglasita naj se v ponedeljek od 8—9 ure pri vratarju mestne klavnice. 1568

Službo išče

KROJAŠKI POMOČNIK za splošno delo, z lastnim strojem, išče stalno dobro plačeno meščeno ali boljše delo na dom. Ponudbe na upravo pod »Marljiv in pošten«. 1563

Mednarodno odpremnistvo

Dospele so **novosti v najmodernejših tkaninah za damske pomladanske obleke.**

Lepa izbira kamgarnov in modnih chevi-otov za moške obleke. 1233

Franjo Majer

Maribor, Glavni trg 9

KOLESA, NADOMESTNI DELI, AVTO in MOTO PRIBOR kupite najugodnejše pri tvrdki

Hencik Aclati, Maribor

Ulica 10. oktobra št. 4. Velika izbira! Plačilne olajšave!

Vsem cenj. odjemalcem vesele velikonočne praznike

želi in se priporoča

v e l e t r g o v i n a

Trgovski dom
Maribor

Darujte za Pomožno akcijo!

OGLEJTE SI

HOTELSKE SOBE

V IZLOŽBI WEKA - MARIBOR

KANADSKE SREBRNE LISICE

so dospele v veliki izbiri. Kožuhovino, zimske plašče sprejem čez poletje v shrambo in popravilo

Peter Semko

krznar

Gosposka ulica 37

„TRANSPORT“

Lastnik: **J. STUMPF**

Tel. 23-50 Maribor Poštni čekovni račun Ljubljana št. 16.534

Posojilnica v Rušah

r. z. z. n. z.

vabi

na XXXII. redni občni zbor

ki se bo vršil v nedeljo, 4. aprila 1937 ob pol 9. uri v mali dvorani Sokolskega doma v Rušah

s sledečim dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva in odobritev letnega zaključka za l. 1936.
4. Odobritev proračuna za leto 1937.
5. Slučajnosti.

V slučaju, da občni zbor ni sklepčen, se vrši pol ure kasneje drug občni zbor, ki je sklepčen ob vsakem številu navzočih.

JERNEJ ČRNKO, t. č. načelnik.

ALOJZ MACUN

TRG. ZASTOPNIK.

Pogreb predragega bo v ponedeljek, dne 29. marca ob 15. uri na pobrežkem pokopališču. Maša zadušnica bo v torek, dne 30. marca ob 6. uri zjutraj v Magdalenski cerkvi.

Pavla Macun, žena; Reynhold, Pavel, sinova; Pavlica, hčerka. Jožef in Terezija Macun, starši. Franc in Anton Macun, brata. 1562

Vesele velikonočne praznike
želi vsem cenjenim odjemalcem

manufakturna

Češki magazin

Maribor

Ulica 10. oktobra

Fotoamaterji

Za velikonočni izlet
filmi in plošče

Isochrom

najsigurnejši in najboljši amaterski material.
Drogerija J. Pečar, Gosposka ulica 11

Pasajilnica

R. Z. Z. O. P.

MARIBOR, NARODNI DOM

USTANOVLJENA LETA 1882

Stanje hranilnih vlog blizu
60 milijonov Din - Rezervni
sklad nad 10 milijonov Din

*

Sprejema hranilne vloge na knji-
žice in na tekoči račun ter jih
obrestuje od 3 do 5%

Justin Gustinčič

mehanična delavnica

Tattenbachova ulica 14

Telefon 21-30

Najcenejša in najsolidnejša popravila,
emajliranje in poniklanje. Trgovina ko-
les, otroških vozičkov, šivalnih strojev
in gramofonov. Vedno vsi nadomestni
deli na zalogi. Nakup in prodaja rab-
ljenih strojev, motorjev, poljskih želez-
nic, tračnic, traverz, transmisij, cevi
za plotove in vodovode.

Obiščite nas in prepričali se boste o bogati izbiri in nizkih cenah

Halooo!

NOVA izletniška

GOSTILNA v vinogradu

„Na griču“ v Rošpohu

MARA OSET — TELEFON 28-70

Otvoritev na Veliko noč!

Gospodinjam za Veliko noč

RJE PROSTI JEDILNI PRIBOR

la kvaliteta s kaseto

24 delni za šest oseb

pokroman s kaseto

Din 270°-

Din 160°-

Kuhinjski noži in noži za rezanje šunke prvovrstni in ceneni!

F. Tomažič

nožarna in brusilnica

Maribor, Slovenska ulica 5

Najvišja možnost
kalenja!

SEMENA

Najvišja možnost
kalenja!

ZELENJAVA

CVETLICE

Vse vrste poljskih semen: štajerska rde-
ča detelja, lucerna, krmilna pesa (Ma-
muth in Eckendorfer — nemška reja),
travna semena, za travnike in parke,
svinjska cikorijska itd. na novo dospela v
špecerijo in trgovino semen

I. Sirk, nasl. JOSIP SKAZA, Maribor Glavni trg 14

Vse poljedeljsko orodje

zlasti kose najboljšega izdelka, garantira-
ne »Vulkan«, »Blisk« itd., kakor tudi do-
bre brusne kamne vam nudi ugodno
tvrdka

Pinter & Lenard

Maribor, Aleksandrova 34

ZAHVALA

Za obilne dokaze ob prebriski izgubi našega
nepozabnega sina, brata, strica, svaka

Cirila Tončiča

mizarja drž. železnice

Izrekamo tem potom našo najpristranejšo zahvalo.
Posebno se zahvaljujemo g. dr. Lutmanu za
njegovo skrb in nego v bolezni, čs. usmiljen-
kam za njih tolažbo ob zadnji uri, pevskima dru-
štvama »Jadrani« in »Drava« ter godbi »Drava«
za žalostinke, vsem darovalcem vencev in cvet-
ja in vsem znancem in prijateljem za obilno
sprejeto na njegovi poslednji poti.

Maribor, 27. marca 1937.

Zaljujoče rodbine:
Tončič-Hrast in ostalo
sorodstvo.

Oglašujte v »Večerniku«

Hranilne knjižice

vseh bank in hranilnic

kupimo.

Gotovina takoj!

Bančno kom. zavod,
Aleksandrova 40

FASAN

dvojnopoševni brivski
aparati s POVIŠANIM
pokrovom in britvice
»FASAN-RÖSTFREI«

Dobi se v finejših trgovinah

F. TOMAZIČ

Slovenska ul. 5

**Ime jamči za kvaliteto
in fazono**

BLATNIK

MARIBOR, GOSPOSKA UL. 1

Telefon 25-71, 25-72

RANILNICA

DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso
svoje davčno močjo — Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno

Sprejema vloge in knjižice na tekoči račun
po najugodnejšem obrestovanju

Podružnica: CELJE nasproti pošte, prej
Južnoštajerska hranilnica

Centrala: MARIBOR v latni novi palači na ogli
Gosposke - Slovenske ulice

Večera **Veliko noč** *rabite lahko obutev*

74295-16

Novost! Elegantni »trotteur«-čevlji iz tif-tina, z lepim okrasom v zeleni in rjavici barvi. Elastično podstavljen gum. podplat. Stanejo samo Din 59.-

12-

45380-04

Za lepe dneve najprikladnejši in najcenejši otroški platneni čevlji z usnjatim podplatom. Od štev. 19-26 Din 12.-, od 26-35 Din 15.-

29-

2962-44863

Lahke in močne otroške sandale z najboljšega materiala z usnjatim podplatom. Stanejo samo Din 29.-

129-

2325-44793

Zadnji model elegantnih čevljev iz semiša s špango, z lepim okrasom, usnjatim podplatom in polvisokom petom. Stanejo Din 129.-

59-

2342-05

Otrokom za svačeno priliko, lakaste čevljičke s špango. Od štev. 27-30 Din 59.-, od 31-34 Din 69.-

59-

2967-44800

Udobne in lahke moške sandale z usnjatim podplatom in gumijastom petom. Din 59.-

129-

2305-64231

Elegantne čevlje za sprehode in obiske od črnega semiša z usnjatim podplatom in polvisokim petom. Din 129.-

129-

5305-09

Za elegantno damo! Čevlji iz semiša z visokim petom in lepim okrasom. Din 129.-

79-

2927-44884

Najnovejši spomladanski model za gospode. Iz finega perforiranega boksa in z močnim usnjatim podplatom. Din 79.-

109-

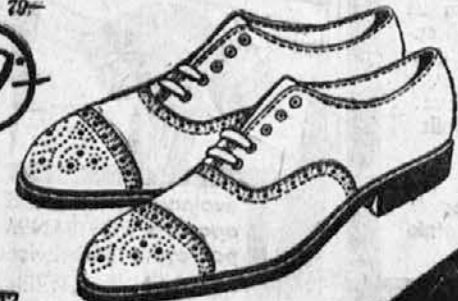
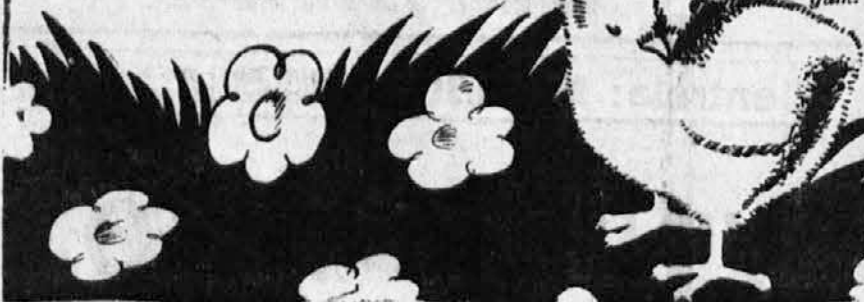
5927-44827

Elegantni moški polnoprstni iz finega tel. boksa s usnjatim podplatom in gumijastim petom. Črna ali rjava. Din 109.-

89-

937-64842

Trpežni moški čevlji iz močnega boksa z gum. podplatom. Brez okrasa. Din 79.-

3010